

HEBREWS

God-hu uavamu hesi Harihehu jö majahuijade jöhoje.

¹ Urimoho God-ro mue gö gö majae görö görö vaebe rueromo éhuro hesi jöho röjéhi'ego jö hesirire baeromo majëhinövare ariböviohuro baeromo nosi hijo miono'oho majëhinövareje.

² Éhi'obe rovadoho avevejö'e ijo tugohol'i jioröhe majaho dunovamu God-ro uavamu hesi Harihuro jöho majahuijë'eye. ËHarihoho God-ro uavël'ëro sa'ae bövie bise'e bamadoho ého ijonö hesi bae barë'iröhohoje. ³ Iae hu God-are aji maho baeromo éhuro no ajivavuajeje. God jiajéhi hu éhije. Hesi darugo'e jöho jövoromo éhuro sa'aho bövioho bise'oho aho'o ma'eno titimajeje. Huro nosi sisëho u'ovahuonugoromo dö mare ajiomoromo God börömo jiaje a hesi övo manö hijadeje. ⁴ Ëhu'ëro jiël'ëro anerae aho'obéhe iosirëmiromo huro dö mare hijajeje. Göho hu God-are Harihëro jiël'ëro hu iho bövi maho baejamu hesi iohuro anera jabiesiroho iosirëmijë'eye.

God-are Harihehu anera ömo'ömo iosirëmijade jöhoje.

⁵ God-are Harihehu anera jabiesi iho iosirëmiromo iho börömo baejade jöho God-are surire jajivadoho gavarueje. God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ave jöho ua'i ma-hesi Harihoho gemu uavadeje:

Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

O God anerae bogo gemu vadu'o hesi jöho jövoromo ae uë'i ma-hesi Harihu hesi jöhemu uëvadeje:

Na hesi Vavuoho jevo'i

hu nasi Harihoho jio'a'ajëjo.

⁶ Jö göho God-hu hesi Harihu Muri sa'are nugö'øjädevare evare uvadeje:

Na negajëjo God nasi aneraho aho'obëhe jaburo
 ë aho gemu rajahiruomoröhego.

⁷ O anera bogo iho masijo jio'amaje jöho huro
uvë'ejе:

God naro nasi aneraho avohëvego bururæ'amaje
 höjo.

Nasi mu ajemijarue aru'ahoho avohëvego vëni
 hödurae'amaje höjo.

⁸ Anera jabesi jöho ëhi uvo'i Harihu hesi jöho ëhi
uvë'ejе:

God ja böröme namijanuoho ëhi namiemu
 namibe va'a'anuëjo.

Böröme namiromo jero jasi öri ari'oho avoho
 muebejanue höjo.

⁹ Ja mu maho nimo'i mu sisëho bijönimanue höjo.

Ëhuni God jasi A Börömoho naro ja baejavoromo
 huë mabëhe bojamijamu

jero jasi aribövioho iosirëmijë'ero ja börömoho
 javajëjo.

¹⁰ Röhu God-are Harihu hesi örire jö göho ëhi
uvë'ejе:

Bada ni'l'ivadiroho jero sa'aho bamane höjo.

Ö'idöhu'o jasi övëro avohane höjo.

11 Sa'ahu'o ö'idöhu'o barë'i a'i jero biririvoromo
hiemu hi'a'anuëjo.

Sa'ahu'o ö'idöhu'o niögëro buraerovanovo'ajëjo.

12 Aehu niögü suhi'o muotoho bahijaruëhi ëhi
ö'idöho sa'aho rori'o bahi'anuëjo.

Aehu niögü jijö boremi'ö'i i'o io'amaruëhi ö'idö
mamioho sa'a mamioho ëhi mu'u'i i'e
avoho'anuëjo.

A'i ja vadune manaere aho'o ëhi ma-jiemu jiobe
va'a'anuëjo.

13 God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ua'i ma-
hesi Harihohemu uavadeje:

Nasi övo manö ro hijego
ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'øjëvego
hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

14 Harihoho ëhi böröme jio'i a'i anerae aho'o
jabumë ma-God-are mu vaejajarue aru'ahe
jio'ame. Ëhi jio'amë'ëro God-ro rëmö'øjego
jaburo rueromo God-hu ijönö mare ramuo'iröhe
aribövioho no ajamuijarueje. Ëhu'ëro jië'ëro God-
are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu börömo
mahoje.

2

*God-hu baejavuoromo mare ramuaje jö noeihu
avoho uehorovo'iröhe jöhoje.*

1 God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu
böröme jië'ego ehuni noeihu God-are jö hejaroho
bogo rumonimo'i biririvoromo ma'eno'ejo jöho
nugo'i öre gö va'ojöëni. **2** Urimoho aneraëro
Jew rajo hijo miono'oho God-are jöho bojëmareje.
Ëaneraho bogo masijehu jëvadeje röhu jabesi jöho

bogo sareri'ehu jio'i iae mae jiadeje. Iae mae jië'éro ae rahu jö bogo ejëho'i mu gö gö vaejë'oho i'ue mana baenövareje. ³ A'i jaruvoho God-hu nosi aru'aho mare ramuaje jö bojamuijadoho ëho jö börömeje. Ae rahu ë jö vuonugë'oho i'ue baejöëni gororomo huruomoromo dinö'e va'ejo. Huruomo'iröhe öroho bogoje. Ëhesi bëhoho bogo aneraho uö'i Badaro aevoromo hesi jö'éro majahuijamu jö hejare aribövioho jaburo ë jöe gemuoho majahuiromo uövuareje: Iae mae-ëjo. ⁴ Röhu bogo jabesi sivuoho ëma majahui'i a'i God-ro jabesi jöho ajëmiromo bogo gavarue darugo'e mue gö gö vaenövadeje noro garomo jöho mae uehorovoröhego. Darugo'e muoho vaeromo huhu nimadëhi hesi Aru'ahoho ua'ego noeihu mu mae vaeröhe suvuore gö gö ëhi bojamuinövadeje noro ëhu'o garomo jöho mae uehorovoröhego.

Iesu hu baejavuoromo manö ramuade a böröme ja je jöhoje.

⁵ Röhu ëhi jië'e mu masijoho ëho u'emu jioröhe öri ari'o i'o hesi muohoje. Na ë hesi jöho jajive. God-ro ë öri ari'o i'o bamö'i uehorovadevaroho bogo uvadeje: Aneraëro masije riravoromo ë öri ari'oho mueberuomo'ajëjo. ⁶ Bogo aneraho jaburo mueberöhego uvo'i a'i jöe gö God-are surire uvë'eje:

God-ajo. Sa'are aribövioho ma-bise'e javuajëjo.

Röhu jero nosi jöëni uehorovanue höjo.

Nosi ihoho bogojavuanovajëjo.

Röhu jero no muebejavuanue höjo.

⁷ Anera masijo jio'amaje jabesi bëhire sa'are aribövioho no bamavuane höjo.

Ajohu'o iho mabëhohu'o bojamuane höjo.

⁸ Noro hörëro taemoromo muebe'amoröhego bövie bise'e nosi höru uhunö bahijahuane höjo.

Ëhi jajivë'eje. Bövi bise'o nosi höru uhunö bahijade jö hesi bëhoho aho noro aho'obëhe ruahö'ö'amoromo muebe barë hesi javue. Röhu avevejö'oho bövioho bise'oho nosi höru uhuroho bogojavuël'ero ëhu'ëro aho no bogo aho'obëhe taemoromo muebe'amarueje. Ëhi jië'e muoho nosi nunoho bogo gavarueje u'emu garöhëro.

⁹ A'i noro ae gemu Iesu iae gavö. Iesu hu döre jiadoho God-ro hesi nimoro huë baejavuoromo hu uavamu ruvebiromo anera jabiesi bëhire hijadeje ae aho'obëhe noni guomoröhego. Hiromo vavaene baeromo guomamu ëhuni God-ro hu döro bamoromo ajohu'o iho mabëhohu'o bojamamu baejadeje. Ëho iae no gavö. ¹⁰ God-ro aboji harihu'e aho'obëhe aji'ere söjavuo ujuoho va'i nimamu ëhuni baejavuoromo mare ramuo'iröhe a börömoho Iesu uavadeje huro vi'ehe baejöro ëhuro mue aho'obëhe ruaho'amoromo eni romoromemu jiego no baejavuoromo maro ramuo'iröhego. God-hu bövi bise'o avohoromo muebe'amajohuni ëhuni huhu Iesu ëhi uavadoho mae jiadeje.

¹¹ Röhu nosi sisë u'ovahuaje aho Iesuoje. Sisë javuego u'ovahuaje aribövioho iae no javue. Röhu hesi Vavuohu'o nosi Vavuohu'o gemuohoje. Vavue gemuoho javuë'ëro Iesuro bogo javojimo'i ma-uvajeje: No ö mueno'e gemuoho javuajëo. ¹² Iesuhu uvaje no ö mueno'e gemuoho javuajë

uvaje jöho God-are surire jajivoromo éhi uvë'eje:
God jasi jöho naro majëhi'iramu nasi ö
mueno'ohuro heruomo'ajëjo.

Naro jasi ariböviohu'o gemuore hiromo jasi örira
rajahiromo jöho io'ejöjo.

13 Röhu Iesu ae aho'o no'o gemuore jiaje jöho
gö'o jajivoromo uvë'eje: Naro uvonövo'ejöjo:
Hesi God-ro gemuëro ajemi'ajëjo. Röhu jöe gö'o
uvë'eje: Na aviae jevajëjo. Na God-hu bojemade
aboji harihu'ohu'o gemu mae hijajëjo. Iesu'o
no'o gemu mae javuaje jöho éhi jajivë'eje.

14 God-are aboji harihu'e javuajë uvadeje.
Röhu aboji harihu'oho no sino haho'e biroge
köe javuë'léro éhuni Kerisoro araeromo
hu'o sino haho'e biroge köe éhi gemuoho
baejadeje éhuro guomoröhëro. Guomego
vuovo'iröhe öri hesi vörö baejaje aho Satan hesi
darugoho mu'uvaho barë'iröhego. **15** Satan-are
darugoho mu'uvahego no vuovavuoröhe é hesi
juhuonoho barëjahuo'iröhego. Éhesi bëhoho
urimë'i vuovavuo'iröhoho uehorovoromo
juhuonivobe rovareje. Juhuoni juhuoni
raromaroho diehi'oromo vuonugojöëni éhuni
sisë'i raromareje. Éhi jië'e juhuonoho
barëjahuo'iröhego éhuni guomadeje. **16** Aveho iae
mae. Iesuro bogo aneraho ajëmi'i a'i Abraham-
are ujoho no ajamuijajeje. **17** Éhu'ëro jië'ëro huro
araeromo hesi ijoraje nomë va'ëne jiadeje. Éore
gemu jiadeje éhuro hu God-are muoho vaeromo
priest böröme mabëhe jioröhëro. Éhi jië'e priest
jioromo noni vavaenimoromo muoho avoho
vaeromo a nosi sisëho u'ovahuoröhëro. Éhuni no

va'ëne jiadeje. ¹⁸ Sisëhuro Iesuare dëre bijiohamu vavaene baejë'ëro ëhu'ëro huro garöhe sisëhu nosi dëre bijioho gövuego huhu ajamui'iröhoho iae hu eni jie.

3

Iesuhu Moses iosiramiromo böröme jiaje jöhoje.

¹ Christian aganomë God-ro uëvadeje jemë'o hesinö jëvojöro. Ëhuni Iesu uehorovo avohore. Iesuro God-are ihore jöe majahuijajeje. Hu nosi priest börömohoje. Ëhu'ëro noro hu mae uehorovoromo hesi jöho huruoho majëhijarueje.

² Huro God-are örire muoho baeromo ë muoho avoho vaenövadeje. Urimë'i Moses-hu God-are mu avoho vaejahoromo God-are aribövie aho'o muebejëvonövadëhi Iesuro ëhi gemuoho ë'adeje. ³ Röhu Iesuro Moses iosiramiromo iho börömoho baejë'eje. Ëhesi bëhoho Moses hu ma-God-are agane gemuoho jio'i Iesu hu God-are agano gagovade aeje. Ëaganoho gagovë'ëro ëhu'ëro Iesuare iohuro Moses-are iohoho iosiramijsë'eje. ⁴ Agane gö gö bogo ëma jio'i aëro gagovoromo gemuoro nugo'amë'eje. Agano gagovoromo bövi bise'o avoho'amade aho God-je. ⁵ Moses God-are mue vaejahaje aëro jië'ëro God-are agano ioro'iorohu'o hiromo hesi muoho avoho vaenövadeje. God-are muoho avoho vaeromo God-hu ijönö majahui'iröhe jö jiajëhi jië'e jöho huro urimo ae majëhinövadeje. ⁶ A'i Keriso bogo ma-mu vaejahaje aehu jio'i hu God-are Harihe jiadeje. Hu God-are Harihëro jië'ëro

God-are aganoho avoho muebe'amajeje. No'o God-are agane javue. God-hu maro ramuoröhe jöho bogo vuonugo'i biririvoromo nimorohë'i uehorovobe va'ë'ohuro ëhuro no ëhi javue.

God-are ariböviehu nuho'iröhe jöhoje.

⁷ Ëhuni God-are Aru'aho hesi jöho avoho ejahore. Hesi surire jöho ëhi uvë'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iroho

⁸ nadi hia'oho biriri'övorëjo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'övoromo God na'o muorovarëhioho
nadi ëhioho ë'orëjo.

Jabuhu a rumo'e sa'are raromoromo God nasi dë bijioho gavarëhioho

nadi ëhioho ömorëjo.

⁹ Jemesi hijo miono'ohuro nasi mu masijo gabe rovaroho ëho bogo uehorovo'i

nasi dë bijioho gebe rovaroho vadune 40 barëjade höjo.

¹⁰ Ëhuni God naro ë aribövi jabesi örire bijönimoromo uvode höjo:

Majae ëhi jabumë dë vövöbajo'ere sisë'i uehorovo'i

nasi mu hesi öroho bogo avoho baeruomë'e höjo.

¹¹ Ëhi uvoromo naro dë vörönegamu jöe darugo'o jövoromo uvode höjo:

Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhu-ruomo'ajëjo. Bogo mae bogajo.

¹² Agonomë ëhi jajivë'e jiaje ëhuni gavë'i raromore. Jemë a ioro'iorohuro God bogo ma uehorovarue uehoro sisëho baeromo ëhuro

darugo'e aho God vuonugo'aruje. ¹³ A'i göëro göho jögore mamirovore. God-are surire mami'e adahare jöho uövuë'eje: Ave jaruvore majaroho nadi hia'oho biriri'övorëjo. Ëuövuade jaruvore majaho bogo barejë'e jiaje evaro majae éhi göëro göho jögore mamirovore éhuro jemë a ioro'iorohuro sisëho garomo bogo simane huotorovoromo éhioho hia'oho biriri'övo'irarije. ¹⁴ Jögoru mamirovo'irarije hesi bëhoho noehu aevö'i biririvoromo mae uehorovarëhi jië'e uehore gemuoho ma'eno titimobe va'ojuvo majae barëjamu bogo vuonugë'ohuro éhuro no Keriso'o gemu mae javuajeje.

¹⁵ God-are surire mami'e adahare jöho uövuë'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iroho

nadi hia'oho biriri'övorëjo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'övoromo God na'o muorovarëhioho

nadi éhioho é'orëjo.

¹⁶ Röhu rahumëro jöho heromo ri'öromo God'oho muorovareje. Moses-hu Egypt sa'are jioromo söjëvo rovade aribövioho ae aho'o jaburo huotorovoromo God'o muorovareje. ¹⁷ O God-ro rahumesi öriroho bijönimobe rovadoho vadune 40-ho barëjadeje. God-ro mu sisë vaeruomaje aribövioho bijönimadeje. Ëaribövioho sisë vaeruomë'ëro éhu'ëro a rumo'e sa'are vuovo momorö'öbe va'oruomadeje. ¹⁸ O God-ro jöe darugo'o uvadeje: Jabumë bogo na'oho ro raramoromo nuhoruomo'ajëjo. Bogo mae bogajo.

Ëho rahumesi jöho jövadeje. Jö bogo ejahare aribövi jabiesi jöho jövadeje. ¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro no garomo uvö: Nosi hijo miono'ehu bogo ma uehorovarohuro ëhuro jabiesi sa'are va'o nuho'iröhoho bogo eni jëvade höjo.

4

¹ God-ro mae uövuë'eje noro va'oromo hu'o raromoromo nuhoröhego. Ëhuhu uövuade jöho bogo barëjë'e jiaje ëhuni juhuonivoromo gavë'i raromore. Ijonö God-ro a ioro'ioro jemesi muoho garomo uvojööni: Rueromo na'o nuho'irarijoho jemë bogo eni jëvajë uvojööni uëve. ² No God-are jö maho hejë'e javue. Urimë'i a rumo'e sa'are jijihuomade è aribövioho jabu'o è jö maho hejareje. Hejareje röhu bogo marëjëvadeje è hesi bëhoho hejare jöho bogo ma uehorovë'ëro. ³ A'i no Iesu mae uehorovarue ariböviohuro iae va'o God'o gemu mae raromoromo nuharueje. Ënuho'iröhe jö God-are surire adahare jöho ëhi uövuë'eje:

Naro dë vörönegamu jöe darugo'o jövoromo uvode höjo:

Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomo'ajëjo. Bogo mae bogajo.

Ëhi jajivë'eje röhu è hesi urimo God-ro sa'ae bövie bise'e bamamu evare hesi muoho barëjë'ëro jaruvoho bogoje. ⁴ God-hu mu barëjade jö God-are surire jajivaroho majae 6-ho barë'i 7 jiade jö jajivarire è gavarueje. Ëjöho ëhi uvë'eje: Majae aho'obëhe 6-ho barë'i röhu 7 jiamu gavë'i God-ro hesi muoho aho'obëhe vuonugo'i nuhade

höjo. ⁵ Röhu ave God-are surire jöhu'o jajivoromo uövuë'eje: Jabumë bogo na'oho ro raramoromo nuhoruomo'ajéjo. Bogo mae bogajo. ⁶ Ėhu'ëro jië'ëro urimë'i God-are jö ma heruomade aribövihuro hesi jöho bogo ejahoromo ehuro bogo va'o hu'o gemuoroho raromoromo nuhareje. O ae göehu göehu va'oromo God'o raromoromo nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae éhi gemuohoje. ⁷ Ėhuni God-ro majae gö bamoromo uvë'eje: Ave jaruvore majahajo. Ėhesi bëhoho urimë'i hia'i biriri'övare aribövioho vuovëvadoho va'ojovo majae égo'o barëjamu evare God-ro uavamu David-ro noehu adahare jöho jajivoromo uvadeje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iroho

nadi hia'oho biriri'övorëjo.

⁸ Urimë'i Joshua-hu Israel aribövi jabesi sa'are söjëvo va'adevare ë aribövihuro God'o raromoromo nuhoruomo'ibejo majae göre nuho'iröhe jöho God bogo bamo'ibejo. Röhu jabumë bogo God'oho raromoromo nuhareje. ⁹ Bogo nuhë'ëro éhu'ëro God-are ariböviehu nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae éhije. Urimë'i majae aho'obëhe 6-ho barë'i majae 7 jiamu God-hu aevoromo nuhade éhi jië'e nuho majaho God-ro noni bamahuë'eje. ¹⁰ Ėhesi bëhoho God-hu hesi mu vuonugo'i nuhadëhi ae rahu va'o God'o raromoromo nuhë'oho i'u'e muoho éhi vuonugo'i nuhoruomajeje. ¹¹ Ėhuni no va'o God'o raromoromo nuho'iröhoho avoho vae ga'ejo

ëhuro ë hijo miono'ehu God-are jö bijönimoromo sa'are rireromarëhioho no bogo ëhioho ë'iröhëro.

¹² God-are jöho darugo ma-ma'eje. Darugo ma-ma'ëro jië'ëro ë jöho kaejö va'ëneje. Hesi kaejö anio ruë jio vië jië'ohuro nosi dëre nure aho'obëhe ro bijioho gövuajeje. Röhu nosi kaejöho anio rumo'e jio'amo'i God-are kaejöho anio ma-ma'eje. Ëhuni no diehi diehi nosi uhure uehorovoromo nimaruoho God-ro nosi dë vövöbajo'ere göromo hesi jöho ma-darugo'o ahorirëro majahuijajeje. ¹³ Iae ae bövie bise'e God-hu bamavuadoho hesi nuniroho bogo gurihiroho javuo'i a'i aho'obëhe God-hu gövuajoho ma-va'orahoro gemu javue. God nosi börömego noro hesi nunire riravoromo ua'ejo: Iae no ëhi ëhi vaejë'e javuajëjo. Ëahuro no gó barëjë'eje.

Iesu hu priest börömo ma jiaje jöhoje.

¹⁴ Röhu no priest börömo maho javue. Huro ö'ídore God-hu jiaje mare ë ajiomadeje. Hesi ihoho Iesuoje. Hu God-are Hariheje. Ëhuni noro mae uehorovoromo huruoho majëhijarue jöho ma'eno titimo'ejo. ¹⁵ Nosi priest börömohuro gövuaje nosi uehoroho darugoho u'uhoromo mu sisë vae hesi javuego göromo hu bogo manunëremuoho gövuajeje. Nosi dëre mu sisëhu rabehu rabehu bijahuo'i hijajëhi sisëhuro nosi priest börömo hesi örire ëhi gemuoho vaejadeje. Ëhi gemuoho vaejamu bogo ejadeje. ¹⁶ Ëhuni ë'ego no biririvoromo God-hu börömo namiromo hijajire ë va'oromo nosi jöho majahinövo'iro God-hu hesi nimoro ajamuijajohuni. Noehu

va'oromo jö majahijë'oho huë vavaene baejavuo'iramu evare huro noni vavaenimoromo huë baejavuoromo ajamui'iramu mae javuo'ë'e.

5

¹ Ave sa'are raromarue priest masijo jabesi muoho aviëhije. Ae gemu ae aho'obëhe jubesirire jiego God-ro baeromo muro bamajeje huro God-are muoho ë aribövi jabesi jöëni vaeröhego. Muro bamë'ëro priest börömohuro ë aribövi jabesi jöëni muoho vaeromo mi suvuorohu'o suvuoro ioro'iorohu'o God-are örire bojamijajeje huro jabisi sisëho uehorovoromo vuonugëhoröhego.

² Ave sa'are hijaje priest börömohuro garöhe ae gö simane garaejanovamu o öre sisë'i sisë'i jijihamu gëvë'oho uvo'ë'e: Priest-oho na'o u'uhevë'ëro ëhi jië'e mu sisëhuro baejевaje höromo jögoroho ma'u'emu avoho majëhi'ë'e. ³ Ave sa'are priest börömoho u'uhë'ëro mu sisë vaejajeje. Mu sisë vaejajero jië'ëro bogo a ioro'ioro jabisi sisënoho gemu a'i hesi sisëhuni mi suvuoroho God bojamii'ë'e huro hesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugahoröhego. Bogo bojamijë'oho sisëje.

⁴ O aevoromo priest börömo mu vae'ië'iroho aho bogo sivuoho uehorovoromo döröho bamorovoromo priest börömo muoho bae'i a'i God-hu uavë'ohuro ëhuro priest muoho baejajeje. Priest börömo aevol'i jiade hesi ihoho Aaron God-hu uavamu priest mu baejadëhi God-hu uavë'ohuro priest muoho ëhi baejajeje.

⁵ God-hu uavego priest mu baejaruëhi ëhi Kerisoro hu'o bogo hesi sivuoho uehorovoromo döröho bamorovoromo priest börömo muoho

bae'i a'i God-ro priest muro bamoromo Keriso uavadeje:

Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

⁶ O God-hu priest mu bojamade jö göho jajivormo éhi uvë'eje:

Melchizedek priest jiadëhi

ja éhi priest jianuoho éhi jiemu javo'ajëjo.

⁷ Iae Iesuro ave sa'are hijadevare evare uvadeje: God ajemego bogo guomevo'iröhoho iae eni hö uvoromo darugo'o uvë'i nivë'i éninamiromo ua gavadeje ajamijöro. Iesuro God-hu nimajoho ma-u'emu ejahonövë'ëro éhuni God-ro hesi jöho ejahadeje. ⁸ Hu God-are Harihe jiadeje röhu vi'ehe baeromo éhuro God-are jö ejaho'iröhe öroho gavadeje. ⁹ God ejaho'iröhe öroho ganugoromo eni romorome jiamu evare öroho jiovahuadeje éhuro ae rahu hesi jö ejahë'oho ma-ioro'ioremu maro raromoröhego. ¹⁰ O God-ro jöe majahiromo Iesu uavadeje: Ja priest börömoho javajëjo. Melchizedek priest jiadëhi ja éhi javanovajëjo.

Noehu Iesu uehorovaruoho bogo vuonugo'iröhe jöhoje.

¹¹ Melchizedek-are jöho aho'obëhe majëhi'irodoho jeve. Röhu jemesi simanoho i'u'eje. Na diehi diehi jöho röjëhi'ejo. ¹² Jemë Christian vaejarijoho majae ëgobövie baejë'e jëve. Éhuni jemëro ae gö jö röjëhi'irarijoho eni jëvo'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu jöho bogo avoho baejë'ëro jemë nimarujeje God-are jö aevol'i röjëhijamu hejarijoho aëro röhu

maho röjëhijöro. Jemë amure asisö'oho va'ëne jëvanove. Biriri'e i ma bogo ue'aharuje aribövie jëve. ¹³ Amemu ue'ahë'e Christian aribövioho ma-asisö'o va'ënëro jëvë'ëro mu ma hesi jöho bogo ömo gavë'ejö. ¹⁴ A'i biriri'e i maho hesi a ma'ëremu ue'ahoruomajeje. Ëhi jië'e Christian aribövihuro mami'e muoho ömo garomo simanoho avoho uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro gavarueje di muoho mae jiego di muoho sisë jiego.

6

¹ Asisö'ehu uehorovaruëhi ëhi uehorovaruje jëvaje ëhuni ë'ego no Keriso-are jö samaho samaho urimo hejaroho bogo ëhemuoho uehorovo'i a'i hesi jöho i'e gö'o gö'o döre uehorovobe va'i ëhuro a duvahehu uehorovaruëhi ëhi uehorovo'iröhe. Christian mu vae'iröhe jö aevoromo ae röjëhijaruoho bogo ëhemuoho jemesi öriroho röjëhi'i ari'ejo. Mu sisë vaeromo sisërëjarooho vuonugo'iröhe jö hesi bëhoho God ma uehorovarue jö hesi bëhoho ² sisë jovehu u'ovarue jö hesi bëhoho övo simano taemarue jö hesi bëhoho ijönö vuovoromo ri'ö'iröhe jö hesi bëhoho mana mae o sisë God-aro ioro'ioremu bae'iröhe jö hesi bëhoho ëhi jië'e jö urimo röjëhijaruoho bogo ë jöe gemuohemu röjëhi'i ari'ejo. ³ A'i God-hu nimë'oho jö i'e gö gö uehorovobe va'ejo a duvaho va'ëne javuojöro.

⁴ O aehu urimo God-are nuni aji'e jö baeromo ö'idö hesi suvuoro garomo God-are Aru'aho no'o gemu mae baeromo ⁵ hesi jö ma heromo vuëvëvamu ijönö bae'iröhe darugoho gö

avevejö'e baebe va'ojuvvo ⁶ röhu huotorovoromo Keriso uehorovaruoho vuonugo barëjë'oho ëhi jië'oho no diehi'oromo ajëmi'ejø jabumë röhu maho sisëho vuonugo'i huotorovoromo mae uehorovo'iröhego. Öre bogoje. Rabëni ëhi jië'e aribövioho jabesi dë vövöbajo'ere sisë'i uehorovaruohuro ëhuro God-are Harihoho korosire röhu maho ano taemanovoruomajeje. Ano taemanovoromo ëhuro Iesuare ihoho a nuniro ijumoruomajeje.

⁷ God-are huë mae baebe va'ojuvvo Keriso vuonugo'iröhe jöho naro uhunö'e i'o mu'ero bamö'ejo. Ënëro mure rue'i hiromo sa'ae sanuovego ëhuro iruno'e bövie bise'e ri'amego mu arijo'oho jaburo mabëhe gagovo bahiruomajeje. Ëhi jië'e i'o mu'oho God-ro avoho muebe'iramu ma-mabëhe jio'ë'e. ⁸ O ënehu mure rue'i hijamu röhu mure ma-bibë'e resu resu sisëhuremu ri'amë'oho uvarueje: Ëi'o mu'oho sisë höjo. Ëhi'ego God-ro i'o mu'oho ma-sisë'i avoho hesije vëniro bue'örömo ijumo barë na-honahovo'iröhëro.

⁹ Nasi aganomë iae na ëhi jië'e jögoroho uhu'e majëhijë'e jeve. Röhu na uehoro mae baeromo uve: Jemë bogo ëhioho jëvajëjo. Iae aji maho baejë'ëro God'o maro raromo hesi jëvajëjo. ¹⁰ God bogo sisë'ioho uehorovajeje. Jemëhu mu ma vaejarijoho hu bogo rumonimo'ë'e. O jemëhu hesi örire uehorovoromo hesi aribövi ajëmijarijoho röhu jaruvhohu'o ëhi gemuoho ajëmijarujoho ëhu'o bogo rumonimo'ë'e. ¹¹ Röhu na negajoho

jemë ae gemu gemu jemëhu God-are muemu nimo avoharujëhi ëhi gemuoho nimo avohobe va'ojovo hujeji maja viture jemë nimoromo muebejarujoho bae'a'aruje. ¹² O jemëhu God-are jö uehorovarujoho u'uhëvo'iröhoho na bijönege. A'i na nege a ioro'iorehu biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro huhu ajëmi'i uëvadoho biroharuëhi jemë'o jabesi muoho gavë'i ëhi ë'irarijego.

God-hu ajamui'iröhëro mae uövuade jö noehu biririvoromo mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹³ Iae God-ro Abraham ajami'i uavadeje. Röhu bogo ma-ua'i a'i darugo'e jöho majahromo ëhi mae uavadeje. Ae gö God iosiramiromo börömo jië'oho bogojiadeje God-hu ë a hesi iho uvoromo darugo'e jö majahi'iröhoho. Ëhu'ëro jië'ëro hesi ihoho uvoromo ëhuro hesi darugo'e jöho majahromo ¹⁴ Abraham uavadeje: Iae naro jasi örire mae vaejavoromo a uje aho'obëhe bojamibe va'ejöjo. ¹⁵ Bojamibe va'ejöjamu Abraham-ro heromo biririvoromo uvo'i hinövadeje: Na iae bae'ejö uvoromo God-hu uavade ujoho iae birohadeje. ¹⁶ Sa'are aribövi noehu darugo'e jö majëhijë'oho ae gö hesi ihehu nosi iho iosiramuiromo hu börömo jjaje ë a hesi ihoho uvoromo darugo'e jöho majëhiromo ëhuro mae uëvarueje. Ëhi ë'ë'oho aho bogo ijönöho ë jöho aho uö'ë'ö. ¹⁷ O God-ro nimadeje hu ajamui'i uövuade aribövioho röjahuijego noro garomo uvöröhego: Iae mae-ëjo. God-ro ajamui'i nimadoho bogo vuonugo'ajë uvöröhego. God-ro ëhi nimoromo hesi iho uvadohuro ëhuro

darugo'e jöho Abraham majahijadeje. ¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro God-hu ajami'i uvade jöhu'o hesi iho uvoromo darugo'o uvade jöhu'o ë jöe niö'ioho bogo sisërë'ë'e. Ëjöho God bogo sareramui'ë'e. Ëhuni nomëro mami'e huruomoromo God-are burure va'ë'ëro uvo'lejo: God jö maemu jövajëromo ëhuro uehoro mae bae avohoromo biririvoromo uvo'lejo: Iae huro uövuadëhi iae ëhi maro ramuo'ajëjo. ¹⁹ Hisiehu munë beromo e'u derire ba'amego vanagi ma'enego namijajëhi huhu maro ramuo'iröhe jöho noro uehorovoromo nosi dë vövöbajo'oho biririvoromo riravarueje. Iae uvarueje: God'o nosi ririre urahadoho Iesuro niögunö'e babu'öromo God-hu jiajire nosi sisëho avohahu'o'i va'o hijë'ëro jië'ëro iae ëhuni huro ijönö maro bamavuo'ajë uvoromo ëhuro bibivromö riravarueje. ²⁰ Iae God-hu jiajire Iesuro nosi jöëni urimo va'ë'eje. Hu priest börome vaejë'eje. Priest börome vaejë'ëro Melchizedek priest ji-adëhi hu ëhi priest jiajoho ëhi jiemu jio'ë'e.

7

Priest hesi ihe Melchizedek-are jöhoje.

¹ Melchizedek hu Salem amore börome naminövade ae jiadeje. O göho hu God dö mare hijaje hesi priest börome jiadeje. Abraham-ro a masijohu'o muorovoromo muo'amonugoromo rovamu gagorovo Melchizedek-ro hu birohoromo huë mae hi'iröhe jöho bojamadeje. ² Bojamamu Abraham-ro ujuoho rovade inömo inömoho aho'obëhe mevoromo hue aho'o 10 bahiromo 9-ho hesi bahi'i gemu God-are

suvuoro maho Melchizedek mamadeje. Röhu Melchizedek-are iho huotovë'oho ého aji'e mu ma muebejaje a börömohoje. O hesi amo ihe Salem hu ë amo hesi a börömoho jiadeje. Salem amo hesi a börömo jiade ë jö hesi bëhi huotovë'oho huë baero varue mu muebejaje a börömohoje. Melchizedek éhi jië'e a böröme jiadeje. ³ Hesi vämu vavu'e hijo miono'e jabesi jöho bogoje. Hu rahade guomade maja hesi jöho bogoje. Ëhu'ëro God-are Harihe hu ioro'ioremu priest jiemu jiajëhi Melchizedek éhi jianove.

⁴ Jemë'o uehorovore. Melchizedek hu a böröme jiadeje. Ëhesi bëhoho Abraham hu Israel rajo nosi ni'i'ivade bëhoho jiadeje röhu muorovoromo ujuoho rovade inömoho ého mevoromo hue 10 bahiromo God-are suvuoro maho gemu Melchizedek-are örire mamadeje. Abraham-ro God-are suvuoro maho Melchizedek mamijë'ëro éhu'ëro no garomo uvarueje: Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo börömo mae jiade höjo. ⁵ O Abraham-are uje gemu Levi jiadeje. Levi-are ado sirino'e jiope rovaje priest-oho jaburo God-are jögoroho ejahoromo Israel rajo aribövi ioro'iro jabesi örire God-are suvuoro maho ujuoharueje. Priest-ehu suvuoro ujuoho'ia'amu gavë'iroho Israel rajo ioro'iorohuro jabesi inömo inöme mevoromo hue aho'o 10 bahi'amego priest-ohuro God-are suvuoro maho gemu baeruomajeje. Levi rajo priest-ohuro jabesi sa'a rajo jabesi örire suvuorohu éhi baeruomajeje. Jabesi sa'a rajoho jabu'o Abraham-are agane gemuoho jioruome röhu jabesi örire éhi jië'e

suvuoroho baeruomajeje. ⁶ A'i Melchizedek bogo Levi rajo aganoho jiadeje röhu huro Abraham-are örire God-are suvuoro maho baejadeje. Baeromo huë mae hi'iröhe jöho Abraham majahijadeje. Abraham hu God-ro ajami'iröhe jöho majahijamu hejë'ero éhu'ero iae hu huë mabëhe birohë'e jiadeje röhu Melchizedek-ro Abraham-are örire huë mae hi'iröhe jöho majahijadeje. ⁷ Röhu huë mae raromo'iröhe jö heruomaje aribövioho ma-jianovo'i a'i éhi jië'e huë mae jö majëhijärue aribövioho masije jio'amajeje. Éhi jiajoho iae no ae aho'obëhe gavarueje. Éhuni Melchizedek-ro Abraham-hu huë mae hi'iröhe jöho majahijë'ero éhu'ero no gavö Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo börömoho jië'e jio'ego. ⁸ O Levi rajo priest ömo'öme God-are suvuoro ujuoharuoho jabumë vuovarueje. A'i Melchizedek suvuoro ujuohadoho ë a hesi jöho God-are surire uvë'eje: Hu iae hijajëjo. ⁹ Iae Levi-are ujo ömo'ömohuro God-are suvuoro maho ujuoharueje röhu Abraham-hu Melchizedek God-are suvuoro bojamadevare Levi hu'o ë suvuoroho Melchizedek bojamanovadeje. ¹⁰ Éhesi bëhoho Levi hu bogo rahë'e hesi hije Abraham-are visöro jië'iro evare majare Melchizedek-ro Abraham birohadeje.

¹¹ Röhu Levi rajo ae Aaron'o hesi ujohu'o Jew rajo jabiesi jögoroho muebenövareje. Mue-bejaroho jabiesi muohuro ioro'iore gemu ae ajëmi'ibejo priest göho bogo rue'ibejo. Röhu jemë'o uehorovore. Jabiesi muoho bogo eni jië'ero éhuni God-ro priest i'e gö baejadeje.

Bogo Aaron-are ujo va'ëne priest-oho bae'i a'i Melchizedek jiade ëhi jië'e priest-oho baejadeje. ¹² Levi rajo priest-oho vuonugo'amo'i priest i'e gö baejë'ëro ëhu'ëro jabuhu muebejare jögoroho ëhu'o vuonugo'i jögoru i'e rovë'eje. ¹³ Röhu nosi Bada Melchizedek va'ëne priest jioröhe hesi jö God-are surire jajivaroho ë aho bogo Levi rajo aehu jio'i hesi ae gö jiadeje hesi aganoho priest muoho bogo vaeromo God-are suvuoro bahijarue maratuoho bogo muebenövë'ëro. ¹⁴ No ae aho'o gavarueje nosi Badare agano ihoho Judah rajemu jio'amego. Röhu Moses-hu priest mu jö jövadiroho hu bogo uvadeje: Judah rajëro ë muoho vae'a'aruëjo.

Iesu Melchizedek va'ëne priest jiaje jöhoje.

¹⁵ Röhu priest gö Iesu Melchizedek priest ji-adëhi jië'e priest-oho iae rovë'eje. Ëhu'ëro iae no ma-samae gavarueje priest mamiohu'o jögoru mamiohu'o barë'i i'e rovë'e jiego. ¹⁶ Ëi'o rovade priest-oho hu bogo vavuehu mu vaejade siono harihehu baeröhe ë hesi jögoroho ejë'ëro bogo ëhuro priest muoho bae'i a'i ioro'ioremu hi'iröhe darugoho baejë'ëro ëhu'ëro priest muoho baejadeje. ¹⁷ Ëioro'ioremu hi'iröhe jöho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Melchizedek priest jiadëhi ja ëhi priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo. ¹⁸ Urimore jionövade jögoroho u'uhë'ëro jië'ëro ëhu'ëro bogo maho ajamuinövadeje. Ëhuni God-ro ë jögoru hesi öroho tugohadeje. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ë jögoroho bogo ae gemu vadu'oho ajamui'ego ioro'ioremu maroho javuonövadeje. A'i

God-ro öri i'e jiovahuë'eje. Ëöri i'ohuro öri mamioho iosiramiromo ma-mabëhe jië'eje. Ëöri i'o hesi bëhoho no nimorohë'i uvarueje: Iae God-ro ajamui'iramu maro raromo'ejarëjo. Ëuehoro mabëhoho javuë'ëro God-are bëhire va'arueje.

20 Röhu God-ro Iesu priest muroho bogo éma bamoi'i a'i darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Urimoho Levi rajo priest mu bojëmi'ië'iroho aho bogo éhi jië'e darugo'e jöho uvoromo muoho bojëminövareje. **21** A'i Iesuro priest muoho bae'ia'amu God-ro darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Ëjöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God Badaro ave jöho darugo'o uvë'ëro bogo vuonugo hesi höjo:

Ja priest jianuoho éhi jiemu javo'ajëjo.

22 Iesuro priest mamioho iosirëmijë'ëro éhu'ëro God-hu muebejavuoröhe jögoru Iesuhu ma'enaje é jögorohuro jögoru mamioho iosiramiromo mabëheje.

23 Röhu göho Levi rajo priest-oho aho'obëhe jio'amobe rovë'eje rabëni hesi bëhoho vuovëvobe rue'ego muoho bogo ma-biririvoromo vaemu vaenövë'ëro. **24** A'i Iesuro ma-ioro'ioremu biririvoromo hijajëro jië'ëro éhu'ëro a göho hesi sionoho bogo bae'i huro priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesije. **25** Iesu priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesirëro jië'ëro éhu'ëro ae rahu hesi ihore God-are bëhire va'ë'oho Iesuhu bae-javuoromo ma-ioro'ioremu mare ramuo'iröhoho hu eni jie rabëni hu bogo guomo'i majae éhi biririvoromo hiromos nosi jöëni God-are örire jöe majahijajëro jië'ëro.

26 Ëhi jië'e priest börömhuro iae mae ajamua-jeje. Hu sisë rumo'ëro jië'ëro hu a ma-maeje. Aribövi sisëho öre gö jio'amo'i hu öre göje. Huro ajiomoromo sa'ae ö'idöe iosirami'amoromo aji dö maro hijë'eje. **27** Levi rajo priest masijehu ë'onövarëhioho Iesuhu ëhi ë'iröhoho bogoje. Majae ëhi Levi rajo priest-oho jaburo God-are örire mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Urimoho jabisi sisëhuni i'imaminugoromo ijoroho God-are aribövi ioro'iro jabesi sisëhuni mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Iesu bogo ëhioho ë'i a'i hesi arijo'arije God-are örire bojamirovoromo guomorovë'ëro ëhu'ëro hesi suvuoroho majae gemu ma-ioro'ioremu bojamirovadeje. **28** Moses-hu bojëmade jögoru hesi uhuroho ma-u'uhë'e aemu priest masije bamobe rovë'eje. A'i ë jögoru hesi ijönö God-ro darugo'le jöho uvoromo hesi Harihoho bamadeje priest böröme jioröhego. ËHarihoho bogo u'uhë'oho jio'i mue aho'o romoromoro ma-ioro'iore gemu bae barëjë'eje.

8

Iesu hu nosi priest börömo jiaje jöhoje.

1 Na jajivobe rovode jö hesi bëhoho aviëhije. Naehu jajivode ëhi jië'e priest börömoho javue. Hu ö'idöre ajiomoromo God eni jië'e aehu böröme namijaje a hesi övo manö hijë'eje. **2** God-hu jiajire osa hesi muoho vaejajeje. Ëhesi bëhoho huro God-are javu hesi priest muoho vaejajeje. Ëjavuoho bogo maja aru'aho va'ëne amoho jianovo'i a'i God-are javu maeje. Bogo ma-aehu avoho'i

Badaro avohë'eje. Ëosa hesi muoho nosi priest börömohuro vaejajeje.

³ Amo priest masije aho'o muro bahijarue hesi bëhoho jaburo mi suvuore övo suvuore gö gö God bojamii'iröhego. Ëhuni priest muro bahijarueje. Jabesi muoho ëhi jië'éro nosi priest börömu'o övo suvuore jio'ë'e God bojamii'iröhego. ⁴ Röhu Iesu sa'are hi'ibejo bogo priest-oho jio'ibejo ë hesi bëhoho hesi Levi rajo priest-éremu ë muoho vaeromo Jew rajo jögorure jajivare suvuoroho God-are örire bojamijaruéro jië'éro. ⁵ O Levi rajo priest mu vaejaruoho ëho ö'idöre jiaje muoho val'ëneje. Ëmuoho ma-aru'ahonö'e jio'i bogo mahoje. Aviëhi jianove. Moses-ro God-are niögu javuoho avoho'ia'amu evare God-ro uavadeje: Gavë'iajo. Ja'o na'o dahorure ariromo naehu röjahijamu hejanëhi bövie bise'e ëhi vaenëjo. Amo priest ömo'ömohuro ëhi ö'idöre jiaje mu val'ëne vaejarueje. ⁶ A'i Iesuhu baejade priest muohuro Levi rajo priest jabesi muoho iosiramiro mahoje. Ëhesi bëhoho Iesuro priest börömëro jië'éro God'o no ae aho'obëhe nosi ririre namiromo öroho avohahuoromo God-hu muebejavuoröhe jögoroho avohahuajeje. Ëjögoru Iesuhu avohahuajohuro Levi rajo priest jabesi jögoroho iosiramiro mahoje. Ëhesi bëhoho Levi rajehu muebejarue jögoru God-hu Jew rajo aeko'i bojëmadevare evare ma-bisemu ajëmi'i uvadeje. A'i Iesuhu avohahuaje jögoru God-hu aeko'i bojamuadevare evare böröme ajamui'i uvadeje. Ëhu'éro Iesuare jögorohuro Levi rajo jabesi jögoroho iosiramijë'eje.

⁷ Levi rajo priest-ehu muebejare jögoru urimo bojamuijadoho eni jio'ibejo God jögoru göho bogo bamol'i uehorovo'ibejo ajamui'iröhëni. Bëhoho bogojio'ibejo. ⁸ Röhu God-hu jövade jö hesi aribövi bogo eni jioruomaje jöho hesi surire jajivoromo éhi uvé'eje:

Badaro éhi uvajëjo: Iae majae ijonöho nasi aribövi muebejëvo'irode jögoru i'oho avohoromo Israel rajohu'o Judah rajohu'o mëmi'ejöjo.

⁹ Mami'e jabesi hijo miono'o muebejëvo'irode jögoru mëmodëhioho bogo éhi jië'e jögoroho mëmi'ejöjo.

Jabesi hijo miono'e Egypt sa'are jëvamu naehu söjëgo rovodevare evare majare jögoroho mëmode höjo.

Mëmamu jaburo jögoroho bogo biririvoromo ejeho'i vuonugare höjo.

Ëhuni naro jabumë bogo gëvanovode höjo.
Badaro éhi uvajëjo.

¹⁰ Röhu Badaro uvajëjo: Ëmajaho barë'iramu aviëhi jië'e jögoroho Israel rajoho mëmi'ejöjo.

Naehu nimaje éhi éhi é'onövo'iröhe jöho jabesi simanore ba'amëho'iramu uehorovoruomo'ajëjo.

Jabesi dë vövöbajo'ere jajivëho'iramu ejehoruomo'ajëjo.

Ëhi'o'iramu jabumë muebejëvo'irode börömoho jevo'ajëjo.

Jabumë nasi aribövi mae jioruomo'ajëjo.

¹¹ Amo rajëro göero göho bogo röjahirovoromo

aganëro göëro göho bogo majahirovoromo
uarovo'aruëjo: Bada avoho gahëjo.

A ininore ëhi va'o a masijore aho'obëhe na
ge'a'aruëjo.

¹² Jabuhu sisë vaejaruoho naro jabumëni vavaen-
imoromo
jabesi sisëho ma-ioro'ioremu uehorovoromo
vuonugëho'ejöjo.

¹³ Ëjögoroho i'e hö uvade hesi bëhoho urimore
bojamuade jögoroho iae mamiraejë'eje. Röhu jöe
rabe mamiraeromo sisérëbe va'ajoho ëho ma-
burëro barë'ië'e.

9

*Jew rajo a mami priest masijehu God-are örire
mi kö suvuoro bojaminövare jöhoje.*

¹ Ëurimore jögoru hesi uhuroho God
rajahi'iröhe öri hesi jöho jiadeje. O sa'are vaejare
javuoho jiadeje God ë rajahi'iröhoho. ² Ëjavuoho
niögëro vaejareje. Ëosa gagoho ririro iromo
tariojamu osae niö'i jëvadeje. Viënörire osaroho
iro bahijarue gijoho maratuoho maratu döre
bahijare God-are ioho ëhi jio'amonövadeje. Ëosa
hesi ihoho God-are osa maho jiadeje. ³ Niögehu
iromo tugohë'e ë hesi ruenörire osa gö hesi ihoho
God-hu jiaje osaho jiadeje. ⁴ Ëosa'eroho ridi'e
oso buejarue maratue gold-ehu avoharoho o
God-are jögoru bamare mauaho ë inömo niö'ioho
ë dirö'ore jëvadeje. Ëmauaho hesi sinoroho gold-
ëro ruë ñumë havo rova'oromo taemo titimë'e
jiadeje. Ëmaua gagoroho gold'e ramaho God-hu
i'imëmade ie gö hesi ihoho manna aegë'oho ë

jiadeje. Göho Aaron-are ijaho sirinohijadoho maua gagore jiadeje. Göho munë ha'osire God-are jögoru jajivo'amadoho maua gagore jiadeje. Ëinömoho niö'i gemu maua gagore jio'amadeje.

⁵ O maua dönöho vivoju'e majo va'ëne aehu avoharohuro rirarovareje. Ëinöme niö'i jabesi bëhoho uvoromo ë'areje: God-are ajoho aviae höjo. Röhu nume maua döho God-hu sisë mu'unövadoho jiadeje. Ëdirö'oho majo va'ëne jabesi vivojohuro aegahareje. Ëinömo jabesi jöho naro ma-bisemu jövë'ero vituoho vuonuge.

⁶ Ëinömoho aho'obëhe ë avoho bahijë'ego evare priest arübövihuro viënörire osare aevoromo majae ëhi va'oromo God-are muoho vae'i ar-inövareje. ⁷ A'i ruënörire osaroho hesi ma-priest börömhuremu vadune gemu hesi uhure majae gemu rumo va'onövadeje. Rumo va'ië'iroho bogo övemuoho va'i a'i mi köho baeromo ë osare rumo va'oromo God-are örire bojaminövadeje. Hesi sisë hesi jöhuni bojamiromo a ioro'iro jabesi sisëhu'o röromöödörejë ëhuni bojaminövadeje. ⁸ Hesi ma-priest börömhuremu ruënörire God-hu jiaje osare va'ë'ero jië'ëro ëhu'ëro God-are Aru'ahohuro ma-sama'e röjahuijajeje noro garomo uvoröhego: Viënönire osa hesi mu jiadevaroho evaroho God-hu jiajire va'oröhe ojoho bogo jiovahuë'e jiade höjo u'emu jiovahuoröhëro. ⁹ God-hu ë niögu javuohu'o ë javu hesi muohu'o bamade hesi bëhoho jaruvo noehu God uehorovarue mu maho ëho maja aru'ahonö'e röjahui'iro ëhuni bamadeje. Ëosaroho mi suvuore o suvuore gö gö God i'imaminövareje. God-ni ëhi

vaenövareje röhu bogo ëhuro herovonövareje jabesi dë vövöbajo'ere sisëho barëjëho'ego. ¹⁰ Ëhi jië'e suorovo hesi bëhoho ma-i ijaruoho jovo ijaruoho jovo eguaruoho inömo u'o'amaruoho ëhi jië'e jöhuremu jionövadeje. Ma-dajo hesi jöhemu God-ro ma-jahuri bamadeje ëhuro ëhi jiobe va'ojiuvo hujeji hesi mu öri mami tugoho'i Keriso-are mu i'o jiovahuo'iröhe majaho rueröhego.

Iesuhu hesi kö God-are örire suvuoro bojamade jöhoje.

¹¹ Jaruwoho Keriso rovë'eje. Hu priest börömohuro jië'ero avevejö'e hesi mu maho vaejajeje. Urimoho ma-aehu niögu javu börömo vaejarire priest masijohuro ë rumo va'oromo muoho vaenövareje. Avevejö'oho Keriso bogo ëhi jië'e javuoroho rumo va'ë'ëro muoho vae'i a'i javu ma-mabëhire rumo va'ë'ëro muoho vaejajeje. Ëjavu mabëhoho bogo aho vaejë'ëro ëhu'ëro God-hu bövi bise'o bamade noehu ga'amaruoho gö jio'amo'i ë javuoho hesi ahe göje. Ëhu'ëro ë javuohuro javu mamioho iosiramiromo börömo mahoje. ¹² Kerisoro ë javu börömore va'oromo muoho vae'irögoro bogo goat hesi köho o cow harihu hesi köho baeromo ë osaroho va'adeje God-ni bamahoröhëro. A'i hesi kö maho baeromo osare va'oromo evare God jiajire ma-ioro'iore gemu va'oromo no baejavuoromo ma-ioro'ioremu maro ramuadeje. ¹³ Röhu Jew rajehu jabesi sinore sisë baeromo ëhuro God bogo avoho rajahi'ë'iroho priest-ëro goat hesi köho o ano'e cow hesi köho

baeromo hijiovodëgonövareje. O cow harihu hesi muomöho jovohu'o buarohoromo baeromo hijiovodëgonövareje. Hijiovodëgo'ego jabisi dajore jiaje sisëho barë'ego ëhuro God-are örire rajahijë'oho iae mae jévonövadeje. ¹⁴ Mi köehu rabehu hijiovodëgo'ego dajore jiaje sisë u'o'amonövaroho ma-jianovo'i a'i Keriso-are kö rovadoho ëho mu börömo mahoje. Ëmu hesi bëhoho Kerisoro ioro'ioremu jiaje Aru'aho hesi darugohuro biririvoromo hesi dajoho God-are örire bojamirovoromo guomorovadeje. Hu mu sisëho bogo vaejë'ëro ëhu'ëro huro suvuoro mabëhe vaeromo hesi arijo'arije bojamirovadeje. Bojamirovamu köho rovë'ëro ëhu'ëro mu sisë vaeromo nosi dë vövöbajo'o ijumorovaruoho u'ovahuo'iramu herovo'ejo sisëho barëjahuo'iramu. Sisëho barëjahuo'iramu ëhuro God mae hijaje a hesi muoho noro avoho vaenövo'ejo.

Iesu kö rueromo guomë'ëro ëhuro God-hu mue-bejavuo'iröhe jögoru i'o marëjade jöhoje.

¹⁵ Ëhuni Kerisoro God'o nosi ririre jioromo God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögoru i'o hesi öroho avohahuajeje. Jögoru i'o hesi öri avohahuaje hesi bëhoho ëhuro God-hu hesinö uövuade aribövioho noro ioro'ioremu jioröhe mu mae gö gö Vavu hesi örire bae'amoröhego huro bojamui'i uövuë'ëro ëhuni avohahuajeje. Mu mae baeröhe hesi öroho aviëhije. Keriso guomadeje. Guomamu ëhuro noehu jögoru mami hesi uhure raromoromo mu sisë vaebe rovare ë hesi jö sisëho iae u'ovahuo barëjë'eje. Sisëho u'ovahuo

barëjë'ëro ëhu'ëro Vavuehu bojamui'i uövuade mu maho no baejarueje.

¹⁶ Keriso guomë'ëro noehu mu ma baejarue jöho uhunö'e bamo'ejo ga'irarijego. Ave sa'are vavu ömo'ömohuro vuovego rahuhu inömo ujuoho'iröhe jöho surire jajivoruomajeje. A'i jabesi abozi harihu'ehu bövi bise'o ujuoho'ië'iroho ae aho'obëhe garöhe vavuoho vuovo'iramu bövicioho bise'oho evare ujuoho'ë'ö. O bogo vuovë'iroho bogo ujuoho'ë'ö. ¹⁷ Vavu bogo vuovo'i raromë'oho jabuhu jajivare jögoroho ëhi ma-momorö'øjajeje. A'i vuovëvego evare vavuehu uvoruomadëhi ëhi ujuoharueje. ¹⁸ Ëhesi bëhoho God-hu Jew rajo muebejëvonövo'iröhe urimore jögoroho bogo ëma jio'i urimo mioho bijuemamu vuovoromo köho rovamu evare God-ro aevoromo Jew rajo aribövicioho avoho muebejëvadeje. O mioho bogo muo'amego ëhuro köho bogo rue'ibejo ë jögoroho bogojio'ibejo. Jew rajo aribövicioho God-are ahariroho bogo raromo'ibejo. ¹⁹ A'i God-hu Jew rajo muebejëvo'iröhe jö hesi muoho Moses-ro avoho'irögoro jögoru jöho ae aho'obëhe majëhi barënugoromo evare cow harihu jabesi köho baeromo jovohu'o buarohoromo sheep hesi u kavuë'e avoharoho ujuohoromo hyssop ahore huhohoromo ë kö'o jovo'o buaroharire sheep uoho ë io'amadeje rumorovoröhego. Rumorovamu ioromo jögoru jajivo'amade suri suriohu'o ë ariböviohu'o kö'e jovohuro hijiovodëgadeje. ²⁰ Hijiovodëgoromo uëvadeje: Ave hijiovodëgaje köhuro ëhuro God-

hu bojämë'ëro ejaho'irarije jögoroho marëjajëjo.
21 Ëhi majëhiromo God-are javu börömo niögehu vaejarohu'o God rajahi'amarue inömo inömohu'o aho'obëhe ë köhuro hijiovodivo'amadeje. Ëhi'adeje. **22** Iae Moses-are jögoru hesi uhuroho aëro köho baeromo bövie bise'e u'o'amo'ego ëhuro ë inömo hesi sisëho barënövadeje. Inöme ma-gemu gemu bogo ëhioho ë'onövareje. O aehu mu sisë vaejë'iroho mi muo'amamu kö rovë'ohuro ëhuro God-ro mu sisëho uehorovoromo vuonugonövadeje. O mi bogo muo'amamu kö bogo rovë'oho jabesi sisëho bogo barëjëhonövadeje.

Iesu kö rueromo guomë'ëro ëhuro nosi sisë u'ovahuaje jöhoje.

23 ËGod rajahijarue inömo inömoho ma-maja aru'ahemu sa'are jio'amadoho ëho jabesi sisëho mi köëremu u'o'amonövareje. Öre gö bogojia-deje. Röhu ë inömo inömoho ö'idöre inömo ma röjähuijajoho jianovadeje. O ö'idöre inömo maho ma-mi köëremu u'o'iröhoho bogo eni jie. Mi kö God-are örire suvuoro bojami'iröhoho bogo eni jio'i a'i suvuoro göehu ë mi suvuoro iosramiromo ma-mabëhe jië'oho ëhuro ö'idöre inömo ma jabesi sisëho u'o'iröhoho eni jie. **24** Ësvuoro mabëhi hesi bëhoho ö'idöre God-hu jiaje öri ari'o va'ëne ma-aehu vaejare osaroho Keriso ëho bogo rumo va'i a'i God-hu jiaje ö'idö mare va'adeje. Ö'idöre va'ë'ëro God-are nunire hirromo nosi muoho avohahuajeje. **25** Röhu Jew rajo priest börömohuro bogo hesi köho bae'i mi

köe baeromo God-hu jiaje osare vadune göro göro va'i hinövadeje. Röhu Keriso bogo ëhioho ë'adeje. Ö'idöre va'adevaroho majae gö gö God-are öriroho suvuoroho bogo bojamirovoromo guomorovo'i hiröhëro bogo ëhunioho va'adeje.

²⁶ God-are örire suvuore bojami'i hilibejo sa'a bövi bise'o bamadevare aevoromo vi'ehe baebe rue'ibejo. Röhu bogo ëhioho vi'ehoho baebe rue'i a'i sa'ae bövie bise'e barë'i dunovamu gavë'i Kerisoro a nunire ioroliore gemu rovë'eje God-are örire bojamirovoromo guomorovoromo nosi sisëho u'ovahuoröhëro. ²⁷ God-ro bamë'ëro no ae aho'obëhe ma-vae gemu vuovavuo'iröhohoje ijönö hesi nunire riravoröhego. ²⁸ Ae aho'obëhe ma-vae gemu vuovavuajëhi Keriso ëhi ma-vae gemu guomadeje. Hu ma-vae gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje ae aho'obëhe nosi sisëho u'ovahuoröhëro. Ijonö röhu maho a nuniro vuonorö'ö rue'ë'e bogo mu sisëho avohahuo'i a'i hu rueröhego muebejarue aribövioho no baejavuoromo maro bamavuoröhëro.

10

Jew rajo a mami priest-hu mi bijuemoromo God suvuoro bojami'ego ë suvuoro hesi darugoho bogo eni jië'ëro dë vovöbajo'ere sisë bogo u'ovéhonövade jöhoje.

¹ Röhu Jew rajo jögoru urimo jiadoho ëhuro God-are mu mahö bövioho bise'oho no bogo avoho ga'i God-are mu maehu ijönö rovadoho ëho no ma-sisë'i sisë'i majä aru'ahonö'e gavarueje. Ëhesi bëhoho aëro Jew rajo jögoroho

ejëhoromo mioho vadune göro göro bijuëmoromo God-are örire éhi jië'e suvuore gemuoho i'imamiemu i'imamibe rovarueje. Röhu éhi jië'e suvuoro ujuohoromo God-are bëhire va'i arijaruoho jabesi uhoho bogo mae bogo marëjëho'ë'e. ² ËGod rajahijarue aribövi jabesi uhoho marëjëho'ibejo éhuro jabumë herovo'ibejo jabesi dë vövöbajo'oho mae jëvavego mi bijuëmoromo God-are örire suvuoro i'imami'i arijaruoho vuonugo'ibejo. ³ Röhu bogo éhioho jio'i a'i vadune göro göro mi bijuëmoromo God i'imamijaruuhuro éhuro jabesi sisëho vadune göro göro éhi gemuoho uehorovobe va'arueje ⁴ è hesi bëhoho cow ano'o hesi köhu'o goat köhu'o mu sisë u'oröhoho bogo eni jië'éro.

⁵ Mi köho bogo eni jië'ego éhuni Kerisoro sa'are rue'irögoro God uavadeje:

Mi bijuëmoromo jasi örire i'imamijë'oho ja bogo nimanue höjo.

A'i jero na sino haho'e avohevane höjo.

⁶ Mi bijuëmoromo jani vënire aho'o huo barëjë'oho

o mu sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo jasi örire suvuoro i'imamijë'oho

ja bogo maho uehorovanue höjo.

⁷ Evare na uavode höjo: God na aviae jevajëjo.

Nasi jö jasi jögoru surire jajivarëhi

jaehu nimanue muoho éhi vae'i abuejajëjo.

⁸ Èjö hesi bëhoho no uehorovo'ejo. Urimo Kerisoro God uavade höjo: Mi bijuëmoromo suvuoro i'imami'i o mi jani vënire huo barë'i o mu sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo jasi

örire suvuoro i'imamijë'oho éhi jië'oho ja bogo nimoromo bogo maho uehorovanue höjo. Bogo maho uehorovanue hö uavadoho Moses-hu bojëmijade jögoroho ejahoromo Jew rajoho jaburo éhi jië'e mi suvuoroho God-are örire bojaminövareje. Röhu Kerisoro uavadeje: Éhi jië'e suvuoroho ja bogo nimanue höjo. ⁹ Röhu evare ijono Kerisoro God uavade höjo: Na aviae jevajëjo. Jaehu nimanue muoho vae'i abuejajëjo. Ëjö hesi bëhoho mi bijuëmoromo God-are örire i'imami'i arijare muoho God-ro aho'i Kerisohu bojamirovoromo guomorovo'iröhe muoho bamadeje. ¹⁰ God-ro éhi jië'e muoho bamamu éhuni Iesu Kerisoro God-are jöho ejahoromo hesi sino haho'oho ioro'iore gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. ËGod-hu nimade muoho vaejë'ero éhu'ero nosi sisëho u'ovahuë'eje.

Iesu kö rueromo guomamu è suvuoro hesi darugoho eni jië'ero sisë u'ovahuaje jöhoje.

¹¹ Éhi jie röhu Jew rajo priest-oho aho'o jaburo majae éhi riravoromo God-are muoho vaejarueje. Mioho bijuëmoromo éhi jië'e suvuore gemuoho God-are örire i'imamibe va'arueje. Éhi è'arueje röhu éhi è'i arijaruoho éhuro mu sisë u'o'iröhoho bogo mae bogo eni jëve. ¹² A'i Kerisoro vae gemu God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje mu sisëho ioro'iore gemu u'ovahuoröhëro. Éhi'onugoromo ajiomoromo God-are övo manö hijadeje. ¹³ Hijë'ero avevejö'oho hiromo muebeje hu'o

muorovarue aribövioho God-ro hesi höru uħunö bahijego vijuvo taemo'amo'iröhëro. ¹⁴ Ēhesi bëhoho huro vae gemu God-are örìre suvuore bojamirovoromo guomorovë'ëro ēhu'ëro sisë u'ovahuë'e aribövioho no ioro'iore gemu ma-maemu raromemu raromo'ejo.

¹⁵ Noehu mae raromemu raromo'iröhe jöho God-are Aru'ahohu'o ēhi gemuoho majahuiromo God-are surire uvë'eje:

¹⁶ Röhu Badaro uvajëjo: Ēmajaho barë'iramu aviëhi jië'e jögoroho Israel aribövioho mëmi'ejöjo.

Naehu nimaje ēhi ēhi ë'onövo'iröhe jöho jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëho'iramu ejehoruomo'ajëjo.

Jabesi simanore jajivëho'iramu ue-horovoruomo'ajëjo.

¹⁷ Röhu ë jö hesi vituoho God-are Aru'ahohuro ēhi uvë'eje: Jabuhu nasi jö ahoromo mu sisë vaejaruoho na ma-ioro'ioremu uehorovoromo vuonugëho'ejöjo. ¹⁸ Ēhi majahuiromo mu sisëho uehorovoromo vuonugë'ego ēhu'ego ijönöho no suvuoroho God-are öriroho bogo bojami'ejo huro mu sisëho u'ovahuoröhego.

Noehu God mae uehorovoromo hesi bëhire va'iröhe jöhoje.

¹⁹ Aganomë Iesuare köho rovë'ego no bogo juhuonivo'i biririvoromo God-hu jiajire va'arueje. ²⁰ Ēhesi bëhoho Iesuro noni öri i'oho iogorahuë'eje huro bogo guomo'i hiromo ë söjavuo va'ego noro God-hu jiajire va'iröhego. Urimë'ioho God-hu jiaje osare rumo va'arue

ojoho niögëro urahonövareje. Jaruvoho Iesuare sinoho ijumahamu guomamu niögu va'ëne urahade ojoho dadovoromo jiovahuë'ëro noro God-hu jiajire ë va'arueje. ²¹ Röhu göho nosi örire priest böröme jie. Huro God-are aganoho no muebejavuajeje. ²² Ehuni ë'ego no God-are bëhire va'oromo nosi jöho majahi'iro. Nosi dë vövöbajo'oho siséréjavuoromo i'uhaguamu Keriso-are köhuro u'ovahuo'i nosi sino haho'oho ajivo barejë'e jovohuro u'ovahuë'e jiaje ehuni ë'ego no biririvoromo nosi dë vövöbajo'o uhohu'o mae uehorovoromo God-are bëhire va'oromo jöho majahi'iro. ²³ O no ae huruoho majëhiromo uvarueje: Majae ijonö God-ro ajamui'ajëjo. Ë'ego no biririvoromo ë jöhuremu mae uehorovobe va'iro rabëni hesi bëhoho hu ajamui'i uövuadëhi iae hu ëhi ë'ië'e jiaje. ²⁴ O ë'ego noro göëro göhuni uehorovoromo dë iahorovoromo ëhuro ae huë baejëvoromo mu mae vaenövo'iro. ²⁵ O ae göehu göehu God rajahi'i gemuore gagovoromo vuonugaruëhioho ë'ego no bogo ëhioho ë'i a'i no ajamirovoromo jögore mamirovo'iro ëhuro biririvo'iröhe. Ehesi bëhoho jemë'o gavarujeje Badare majaho rue hesi jiego gavarujohuni ëhuni ë muoho avoho uehorovo'ejo.

Noehu God-are Harihu bogo dejonö bamoröhe jöhoje.

²⁶ Noehu ëhi ajamirovo'iröhe hesi bëhoho noehu Keriso-are jö ma baeromo röhu ijonö nosi nimoromo biriri'övoromo mu sisëmu vaejë'iroho nosi sisë u'ovahuo'iröhe suvuore gö bogojio'i

27 ma-i'u sisëhemu muebe'iröhohoje. Godro a sisëho mevëvo'iramu hu'o muorovarue aribövioho vëni vöröro ravëvo'ë'e. **28** Urimoho Moses-hu bojëmade jögoroho ae rahu ahoromo musisinö'e bu'öjamu ae niö'iehu o ae niö'i gemuehu ë a hesi sisë garomo huruoho majëhijë'oho hesi öriroho bogo vavaenimë'e ma-anonövareje. **29** Moses-are jögoroho ahoromo ëhi jië'e i'uoho baenövareje. Ëhuni ae rahu God-are Harihu sivë'oho ë iaho diehi jio'ë'e. O Harihu hesi köhuro ëhuro God-are jögoru i'oho marëjädeje. Ëhuro ë ia hesi sisë u'ovahadoho röhu huhu huotorovoromo uvë'oho: Ëköho bëhi rumo'e hö uvë'oho ë iaho hu diehi jio'ë'e. O God-are Aru'ahehu huë baejavuaje hesi örire sisë vaejë'oho ë iaho diehi jio'ë'e. Moses-are jögoru ahare ariböviehu i'u börömo baeruomadoho ëho ma-jianovo'i a'i ëhi jië'e aho i'uoho bogo bise'o vadu'oho bae'ë'e. Ëhi jië'oho iae maeje. **30** Ave jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: I'u bojëmi'irodoho ëho nasi mue höjo. Naro i'ue mana bojëmi'ejöjo. Ëjö jövade aho iae no gavö. O ave jöho jajivoromo uvë'eje: Badaro hesi aribövioho gëromo mevëvo'ajëjo. **31** Iae God darugo'e aëro jië'lëro huhu i'u bojamuamu baejë'oho ë muoho juhuoni ma'eje.

*Noehu biririvoromo God mae uehorovo'iröhe
jöhoje.*

32 Röhu urimore majare jemëhu diehi ë'arijohu uehorovore. Keriso-are ajehu jemë aevoromo ajivëvadecare evare jemë huë vavaene böröme baeromo sivohojuvo

biririvarijeje. ³³ Majae göro jemë Keriso nimë'ëro aëro a nuniro jö sisë bu'ö'ego henövariyeje. Mu sisë vaejëvo'ego ganövariyeje. Majae göro Christian a ioro'iorohuro ëhi jië'e huë vavaenoho bae'ego garomo jemëro jabu'o havoromo rabe rabe ajëminövariyeje. ³⁴ Christian ariböviehu savoji gagore raromarue jabesi örire huë vavaene baenövariyeje. O aehu jemesi mae sisë vajiohehu ujuohëho va'aroho jemë nimorohë'i uvonövariyeje: Ëho iae mae höjo. Nosi inömo maho ö'idöre höjo ma-ioro'ioremu bae'iröhoho. Ëvajiohehu baejare inömoho iosiramiromo börömo mae höjo. ³⁵ Ehuni Iesuare jö biririvoromo mae uehorovarujojo nadi vuonugore. Biririvë'ohuro ëhuro manaho ma-mabëhe bae'a'aruje. ³⁶ Jemëro u'urume vaenövore ëhuro God-hu nimaje muoho vaeromo huhu bojëmi'i uëvade suvuoroho bae'irarije. ³⁷ Iae God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje:

Majae ma-bunemu barë'iramu
evare rue'iröhe aho iae rue'a'ajëjo.
Bogo örisanuovo'ajëjo.

³⁸ Röhu God nasi aribövi mahuro na mae uehorovevoromo ëhuro biririvoromo raramoruomo'ajëjo.

A'i ae rahu juhuonivo'i nasi öri vuonugë'oho
na jabesi jöenioho bogo nimoroho vadë'ejöjo.

³⁹ Röhu nomë bogo juhuonivoromo Keriso-are mu vuonugo'i sisëre va'arue ariböviehu javuo'i a'lì no God mae uehorovoromo maro va'arue aribövie javue.

11

Noehu God mae uehorovo'iröhe ë hesi bëhi hesi jöhoje.

¹ Mae uehorovarue hesi bëhoho aviëhije. Noehu mae uehorovë'iroho ëhuro no biririvoromo uvarueje: No ijono maro raromo'iröhe jöho ëho mae höjo. Rabe rabe jio'amaje noeihu nunehu bogo ga'amaruoho iae jio'amajë uvarueje. ² Nosi a mamiehu God mae uehorovarohuro ëhuro jabesi ihoho God-are nunire mae jëvadeje.

³ Noehu God-are jö mae uehorovaruhuro ëhuro garomo uvarueje: God-ro jö'ëro jövamu ëhuro ö'idörohu'o sa'arohu'o jiade höjo. Noehu nunehu bogo ga'amarue inömoho God-ro ujuohoromo ëhuro ga'amarue inömo inömoho avoho'amade höjo.

A mami ae Abel Enoch Noah ëho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

⁴ Iae Abel-ro God mae uehorovë'ëro ëhu'ëro hu God-are öriri suvuoro maho bojamadeje. Ësvuorohuro Cain-hu God bojamadoho iosir-amijadeje. Mae uehorovamu gagorovo God-ro Abel-are suvuoroho mae hö uvoromo baejadeje. Baeromo röjëhijë'eje aëro uvoröhego: Abel hu a mae höjo. Amo Abel-hu God mae uehorovaduhuro ëhuro jaruvoho hu guomë'eje röhu hu jöe jövajeje.

⁵ O Enoch-ro God mae uehorovë'ëro ëhu'ëro bogo guomë'e God-ro ma-ba'ojiomoromo hesirire nugadeje. Aëro hu nahareje röhu bogo birohareje God-ro hu mami'e ba'ojiomë'ëro.

God-hu Enoch bogo ba'ojiomade majare evare God-ro hu garomo nimorohade höjo. Ëjöho God-are surire éhi jajivë'eje. ⁶Röhu God-ro nomë bogo éma göromo nimoroho'i a'l'i garöhe noehu hesi örire mae uehorovamu gavë'oho nimorohajeje. Ëhesi bëhoho noehu God-are bëhire va'oromo jö majahil'ië'iroho mae uehorovoromo uvo'ejo: God iae jiajëjo. Ae rahu hu biroho'i nahë'oho ajamui'ajëjo. Bogo éhi uehorovë'oho hesi bëhiroho bogo va'ejo.

⁷O Noah-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ero hejade God-ro uvamu: Ëhi jië'e i'uoho sa'are ö'a'ajë uvamu hegorovo huro ë i'uoho bogo gavë'e God ma-ejahadeje. Ejahoromo boat börömoho avohadeje ëhuro hu'o hesi aganohu'o jovoho bogo baejëvego va'o maro raromoröhëro. Mae uehorovoromo boat-oho avohë'ero éhu'ëro no garomo uvarueje: Noah-mëremu maho jëvo'i a iorol'ioroho aho'o sisë ël'ë'ëro i'u baeromo vuovëvadoho mae höjo. A'i Noah-ro God mae uehorovamu God-ro garomo uvadeje: Hu nasi örire mae uehorovajohuro ëhuro hu mae höjo.

Abraham-hu God mae uehorovade jöhoje.

⁸O Abraham-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo huro dirö'o göro va'ojöro God-ro uavamu iae ejahadeje. Ejahoromo dinö'e va'iröhoho bogo gavë'e hesi sa'aho nugo'i éma va'adeje God-hu u'emu bae'iröhego uavade sa'are hörö'iröhëro. ⁹God mae uehorovadohuni ëhuni God-hu bojamili' uavade sa'are va'o ë hijadeje. Ëhijadeje röhu ae gö jabesi sa'aro majaħuri hijanovadeje. Hiromo bogo javu maho

vae'i ma-niögu javuoremu hibe juvonövadeje. Ijonö hesi uje Isaac'o Jacob'o God-hu Abraham uavade sa'ae gemuoho bae'iröhoho jëvadeje röhu jabu'o ë sa'aroho niögu javuoremu raromobe jijihonövareje. Jabuhu ë'arëhi Abraham-ro urimoho ëhi ë'onövadeje. ¹⁰ Ëhesi bëhoho Abraham-ro uehorovë'e hijadeje ioro'ioremu jioröhe amo börömo God-hu uehoro baeromo avohadire ë va'o hi'iröhëro.

¹¹ Röhu Abraham-ro God mae uehorovoromo ëhuro a ujo jioröhe darugoho baejadeje. Vaboroho Sarah dë tiojë'e jio'i baruoho Abraham mami'e mavojiraeromo harihu bae'iröhe darugo barëjahë'e jiadeje röhu hu uvadeje: God-hu harihu bojemi'i uevadëhi iae bojemi'ajëjo. Ëhi uehorovoromo harihu bae'iröhe darugoho iae baejadeje. ¹² Abraham hu ma-ae gemu jio'i urimo hesi darugo barëromo u'uhanovadeje röhu a ujo jioröhe darugoho röhu maho baejamu hu bëhoho jioromo hesi ado sirino'oho jiji mujöru'o va'ëne aho'obëhe jio'amobe sö jovo riröre jio'amaje nie'u va'ëne ëhi bogo adaho varijënoho jio'amobe rovadeje.

¹³ Abraham Isaac Jacob jabumë God-are örire mae uehorovë'e raromobe ruejuvo vuovëvadeje. God-hu ajëmi'i üevadëhioho bogo ëhioho bae'irögoro mae bae'iröhoho ma-ëgo'o riravoromo gavanovoromo uvareje: O ë muoho mabëhe rue'a'ajëromo ëhuni va'orahoro a nuniro uvareje: Noehu ave sa'are raromaruoho ae göehu ave sa'are ma-jahuri raromarue aribövioho javuanovajëjo. ¹⁴ Ëhi jië'e jö uvaroho ëho no

garomo uvarueje: Jabuhu uvarëhi ëhi uvarue ariböviohuro ioro'ioremu raromo'iröhe sa'a maho nëgego ëhuni ëhi uvoruomaje höjo. ¹⁵ Röhu jabesi sa'a mare jioromo rovaroho ëho bogo uehorovareje. Ëho uehorovo'ibejo ë vuonorö'ö va'iröhe öroho jiëho'ibejo. ¹⁶ Röhu jabesi sa'a mare jioromo rovaroho bogo uehorovo'i a'i sa'a gö sa'a ma-mabëhe ö'idöre jiajoho ëho nimareje. Ëho nimë'lëro God-ro ëho garomo jabesi jöenioho bogo javojimo'i ma-samae uvajeje: Iae na jabesi A Börömoho God jevajëjo. Iae God-ro amo börömoho avohëhë'eje jaburo ë va'o raromo'iröhego.

¹⁷⁻¹⁸ Röhu Abraham-ro God mae uehorovado-huni ëhuni hejade God-ro hesi dëre bijioho gavamu hegorovo God-are jöho ejahoromo Isaac baeromo God-ni ano'irögoro hesi maratuore bamahadeje. Urimë'i God-ro Abraham jö mae majahromo uavadeje: Na bogo a göho ajami'i ma-Isaac gemu ajami'iramu ëhuro jasi ihoho jiobe va'a'ajëjo. Iae God-ro ëhi mae uavamu hejadeje röhu Abraham-ro hesi harihu gemu'oho Isaac God-are örire bojami'irögoro ë'adeje. ¹⁹ Ëhesi bëhoho Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: A vuovamu ri'öjöro ajämijë'oho God hu eni höjo. Röhu iae ëhi jianovadeje. Abraham-ro uvadeje: Isaac guomo'ië'ajëjo röhu gavade God-ro ajami'ego bogo guomamu sionëro baejadeje.

Isaac Jacob Joseph ëho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

20 O Isaac-ro God mae uehorovadohuni ëhuni hesi harihe niö'i Jacob'o Esau'o ijono huë mae ariliröhe jöho majëhijadeje.

21 O Jacob-ro God mae uehorovadohuni ëhuni guomo'irögoro Joseph-are harihe gemu gemu huë mae ariliröhe jöho majëhijadeje. Majëhiromo guduodohuro bëdumo hiromo God-are örire rjahijadeje.

22 O Joseph-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ero ëhu'ëro guomo'irögoro evare ae uëvadeje: Ijonöho Israel rajo ujo ömo'ömohuro ave Egypt sa'are jioromo va'oruomo'ajëjo. Va'irögoro nasi ijo'ahoho ujuoho va'oromo ë va'o raromo'iröhe sa'are guavo'aruëjo.

Moses-hu God mae uehorovade jöhoje.

23 O Moses-are vëmu vavu'ohuro God mae uehorovareje. Mae uehorovë'ero ëhuni Moses rahonugoromo gavare hu a harihu ma-mabëhe jiamu gagorovo sa'a a börömo hesi jögoru sisë aho'iröhoho bogo juhuonivareje. Bogo juhuonivo'i Moses baeromo gurihi bamu nugaroho manaere niö'i gemu barëjadeje.

24 Ëhi ë'ë'ëro Moses-ro böviraeromo hu'o God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ero iae Egypt sa'a a börömo hesi abojohuro Moses hesi muohoromo uvadeje: Nasi harihe höjo röhu Moses-ro ae uënövadeje: Nadi uvorëjo: Nörö Egypt sa'are a börömo hesi abozi hesi harihe höjo. **25** Ëhesi bëhoho huro uvadeje: Na mu sisë vaeromo ëhuro huë ma ma-jahuri baejë'oho ëho bogo maho jio'i al'i na God-are aribövioho jabu'o gemuore bimuvoromo huë sisë baejë'oho ëho iae maho höjo.

26 Huro uvadeje: Egypt sa'are jio'amaje inömo inöme marohë'e mae naehu ujuohë'oho ëho majianovo'i a'i böröme namiromo ajamui'iröhe a hesi mu naehu vaejamu aehu sivegë'oho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho huhu u'emu bae'iröhe suvuorohemu uehorovë'e hijadeje.

27 Röhu Moses-ro God mae uehorovadohni ëhuni Egypt sa'a a börömo hesi vöröho bogo juhuonivo'i huhu hijade sa'aho ma-vuonugol'i va'adeje. Va'oromo God noehtu bogo gavarue aho hu gemu uehorovajero jië'ëro biririvadoho bogo vuonugadeje. **28** Röhu Moses-ro God mae uehorovadohni ëhuni Israel rajo aribövioho aevo'i uëvadeje: God-hu Vörö Tugoho'iröhe Söröho irëjo. O mi köe javu ojoro hijiovodivo'amorëjo ëhuro a muo'amo'iröhe anerahuro ëho garomo jemesi harihu murioho bogo bijuëmo'i vuonugo va'iröhe höjo.

Jew rajo ae göehu göehu God mae uehorovare jöhoje.

29 O Israel rajoho jaburo God mae uehorovareje. Mae uehorovoromo gavare Kavuë'e Sö Jovoho jovo ihoho Kavuë'e tarioromo ruhëhi va'o numëhi va'oromo riroho sinihoromo ma-sa'aemu jiamu gagorovo va'oromo ioro'ioro gönö jëvamu iojiomoruomadeje. Iojiomamu gavë'i Egypt sa'a rajoho jaburo siho baejëvo va'oromo iojiomo'ia'amu gavë'i jovohuro ro döe garaejëvamu vuovëvadeje.

30 Röhu Israel rajohuro God mae uehorovoromo ëhuro Jericho amoho bae'irögöro rueromo gavare amoho munë rejo ëgoböviëro

iromo rova'ë'e jiamu gagorovo God-are jöho mae uehorovoromo amoho majae gemu vae gemu rova'o rojomonövareje. Ëhi'obe va'ojuvo majae aho'obëhe 7 barëjamu rejoho aho'obëhe ahoromo sa'are ruvebijamu amoho baejareje. Amo ë aribövihuro God mae uehorovamu ëhuro amo rejoho ahoromo ruvebijadeje. ³¹ O Rahab ae magë'amaje magonahohuro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo gavade sa'a bae'iröhëni möe rueruomaje Israel rajoho rovamu gëgorovo huë baeromo ajëmadeje. Ajëmijë'ëro ijonöho God-are jö bogo eruomade aribövihu'oho i'uoho bogo gemu maho baeromo guomo'i mae hijadeje.

³² Na rabëni jöe gö'oho majëhi'ejo. Gideon-hu ë'ade jöho o Barak-hu Samson-hu Jephthah-hu ë'obe rueruomade jöho o David-hu Samuel-hu o jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi ioro'iorehu ë'obe rueruomade jöho na jajivo'ibejo majaho barë'ibejo. ³³ Ëaribövihuro God mae uehorovoromo ëhuro sa'a ioro'ioroho ruahö'öl'amareje. Mu maho nigemareje. God-hu bojëm'i mae uëvadoho baejareje. Vörö'e mi jabesi jö'oho tugohëho'amareje. ³⁴ Vörö'e vënoho duohareje. Kaejö ëgehu muo'amëvo'i höjäroho mae rovareje. U'uhëvadoho daruge baejareje. Muorovoromo biririvareje. Biririvoromo sa'a göëro jabu'o muorovamu gagorovo sihö'öjëvareje. ³⁵ Vëmu ömo'ömohuro God mae uehorovoromo gavare jabesi aganoho vuovoromo ri'öjamu sionëro ujuohareje. Iae éhi jiadeje.

A'i God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro jabumë vi'ehi böröme bojëmamu

hara'uoromo vuovëvadeje. Jabumë God-are
 jöho vuonugo'ibejo vi'ehoho bogo bae'irögoro
 va'oromo jabiesi nimoro raromo jijiho'ibejo.
 Röhu ëhi ë'oröhoho bijönimareje ëhuro ijönö
 i'ovoromo ma-mabëhe raromo'iröhëro. ³⁶ O
 God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro
 sivëgoromo hisuebijëvamu huë vavaene böröme
 baeruomadeje. Röhu göho a ioro'ioroho
 aëro tövo'amoromo savoji gagore io'amareje.
³⁷ O God mae uehorovarue a ioro'ioroho
 aëro munëro vajëmijamu a ioro'ioroho aëro
 huruvo'amamu a ioro'ioroho kaejö ëgohuro
 bijio'umamu vuovo'amadeje. God mae
 uehorovarue a ioro'iorohuro mi sino niögu
 sisëho io'amoromo iruno'o rumo'e bövi bise'o
 rumo'e raromonövareje. Aëro anëgo birëgo'ego
 ëma jijihonövareje. ³⁸ Röhu jabiesi sa'a rajo
 sisë aribövie jio'i jabumë a maemu jëvadohuni
 ëhuni a sisë jabu'o gemuore raromë'oho ëho
 bogo maeihu jiadeje. A rumo'e sa'are sa'are
 dahorure dahorure munë gagore sa'a gagore
 ëma raromobe jijihonövareje.

³⁹ Ëho jaburo ae aho'obëhe God mae
 uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro iho ma-mabëhoho
 God-are örire baeruomë'eje. Iae ëhi jie röhu
 God-hu bojëmi'i uëvadoho bogo baeruomadeje.
⁴⁰ Bogo baeruomade hesi bëhoho God-ro noni
 uehorovoromo uehoro ma-mabëhe baeromo
 uvadeje jabumë bogo urimoho maho jëvol'i
 hujeji ijönö jabu'o no'o gemu mae ma-mae
 javuoröhego.

Noehu Iesu gemu uehorovoromo biririvo'iröhe jöhoje.

¹ Ëhi jië'e ae aho'o siri va'ënehu God mae uehorovoromo mae jiamu gabe rovaroho ëho jabesi jöho gavarueje. Ëhuni jabesi jöho uehorovoromo mu göehu göehu hutitimavuajoho ëho rori'o babu'öromu uehoro sisëhu simanore badirohavuajoho ëho dibo bu'ö'irögoro God-hu bojamuade muohuremu biririvoromo vaenövo'ejo. ² Iesuaroo nunoho bamë'i muoho ëhi vaebe vae'ejo ë hesi bëhoho huro God mae uehorovarue öroho aevoromo röjahuiromo va'o ijo tugohol'i mae uehorovo'iröhe öroho röjahuijë'ego. Sa'are hirromo uvadeje: Vi'ehe baenugoromo huë mabëhe biroho'ejö uvoromo javoji vëmunajo baeröhoho bogo uehorovë'e biririvoromo korosire guomadeje. Ëhi ë'ë'ëro jaruvoho God böröme nami-jaje hesi övo manö hije.

God-hu öri ma röjahui'iröhëro i'u bojamuaje jöhoje.

³ Röhu jemëro Iesu uehorovore. A sisëho jaburo nue huodivoromo hesi muoho aho'ia'amu huro biririvadeje. Ëaho uehorovoromo nadi dë vövöbajo'oho u'uhobe va'oromo muoho vuonugore. ⁴ Jemë mu sisë aho gabe rovarujoho bogo ëhuro köho rueromo vuovëvë'eje. ⁵ God-ro jemë hesi aboji harihu'e jëvajëromo hesi jögoroho majëhijë'eje jemesi dë vövöbajo'ere avoho biririvo'irarijego. Na jemë ë jöho rumonëgë'eje o diehi jëve. Ëjöho God-are surire jajivoromo ëhi uëvë'eje:

Nasi harihohajo. Jaehu avoho hijöro Badahu röjahiromo i'u bojamamu gavë'oho nadi juahovonëjo.

O jögoru darugo'o majahijë'oho nadi u'uhonëjo.

⁶ Badahu ae rahu uehorovavüe'oho ë aribövioxhuro avoho raromojöro i'ue bojamuijaje höjo.

Ae rahu hesi harihe javuojöro baejavuë'oho ë aribövioho hisuebijavuaje höjo.

⁷ Huë vavaeni rovamu baejë'iroho uvore: God-ro no röjahuijajëromo biririvore. Ëhesi bëhoho God-ro jemë hesi abozi harihu'e jëvajëromo ëhi!ëvajeje. Röhu di abozi harihu'oho vavuoho jaburo bogo i'uoho bojëmë'ejö. Ae aho'obëhe iae baejarueje. ⁸ No ae aho'obëhe i'u baejaruëhi jemë'o i'u bogo baejë'oho bogo God-are abozi harihu'o maho jëvo'i a'i öbie jëve. ⁹ Ave sa'are vavu ömo'ömohuro i'ue bojamui'ego noro mae uehorovëvonövareje. Ëho ma-jianovo'i a'i aru'aho muebejavuaje Vavue God-hu i'u jö röjahuijajoho ëho avoho ejahoromo maro raromo'ejö. ¹⁰ Ave sa'are vavu ömo'ömohuro jabesi simanehu éma diehi diehi maho hö uvaroho éhi majae mabisemu röjahuibibe ruenövareje. Ëho ma-jianovo'i a'i God-hu röjahuijaje hesi bëhoho nosi jöenije hu mae jiajëhi no'o éhi gemuoho javuoröhego. ¹¹ O God-hu no röjahuiromo i'u bojamuajevare evare no uvarueje: Ëmuoho bogo huë ma'oho jio'i huë sisë baejarue muoho höjo. Röhu God-ro röjahuijego no i'ue baebe va'ojuvu eni jiego evare noro God-are mu maho avoho vaejego dë sasohavuajeje.

*Noehu avoho biririvoromo darugo'o
riravo'iröhe jöhoje.*

12 Ëhuni övo höru'e u'uhëvë'oho avoho biriri-vore. **13** Öroho ahorirëro iogororomo ëhuro maro jijihore höru sisérëjëvadaho bogo rireromoromo hurönivëho'i marëjëvo'iröhe.

14 Ae aho'o jabu'o ma-gemuoro huë mae raromo'i ë'o gare. Mu mahuremu vaebe ji-jihoi'ëhu'o ë'o gare. Aehu bogo ëhi ë'ë'oho Bada'oho bogo mae bogo raromo'ë'ö. **15** Avoho mueberovore. Äero God-hu huë baejëvaje öroho vuonugojoëni uëve. O aëro oso sisë bojëmego ae gö gö jemesi dë vövöbajo'oho ijumëvego ae aho'obëhe sisërojëvojöëni uëve. **16** O aëro önö'e muoho vaejöëni uëve. O Esau-hu ë'adëhi aëro ëhi ë'ojöëni uëve. Esau-ro God rumon-imoromo ave sa'are bövie bise'ohuremu ue-horovadeje. Hu harihu murioho jiadeje röhu bogo ëho uehorovoromo muri hesi suvuoroho bae'i a'i majae ma-gemu hesi iohuni hesi suvuoro maho ioro'ioremu vuonugadeje. **17** Iae jemë'o gavaruje. Ijonö hu vuonugade suvuoroho vuonorö'ö bae'irögoro nivë'i nahadoho bogo eni jiadeje.

Noehu huë mae baejarue jöhoje.

18 Israel rajo a mamiehu rovarëhioho jemë bogo ëhioho rovë'e jëve. Ëho jaburo garomo heromo rëharue dahoru ihe Sinai ë rovareje. Rueromo gavare vëni böröme ravoromo ramoramovoromo sue baduno'e jioromo buru böröme rovamu

gavë'i [19-20](#) hejareje hëgöe huo'ego jöho madarugo'o uvavavamu. Uvamu hegorovo hejare uëvamu: Bogo aho gemu a'i miehu rabehu ave dahoru ro röhë'oho munëro vajamirego guomo'ira uëvamu ë jöho heromo bogo eni jëvamu hegorovo dinamiromo Moses uavareje: God uavego nadi gö'oho uvego no he'irarëjo. [21](#) Iae éhi jië'e juhuoni'e muoho garomo Moses-ro uvadeje: Asë'e na butubutuegoromo juhuoninegavajëjo.

[22](#) Jemë bogo éhi jië'e dahoruroho rueromo ga'i a'i Zion dahorure rovë'e jëve. God darugo'e jië'e a hesi amo börömore ö'idöre jiaje ame Jerusalem ë rovë'e jëve. Anerae aho'obëhe raramoruomajire ë rovë'e jëve. [23](#) God-are aribövi jabesi iho ö'idöre jajivo'amë'e God-are harihu muri ömo'ömehu gagovoromo nimoro nimoro bamaruire ë rovë'e jëve. God ae aho'obëhe mae o sisë javuego gövuaje a hesi örire rovë'e jëve. Mu mae vaenövare aribövie God-hu avohëvamu ma-mabëhe ruahö'özjëvë'e ého jabesi aru'aho ömo'omo jabesi örire rovë'e jëve. [24](#) Iesuare örire rovë'e jëve. Hu God-hu muebejavuaje jögoru avohahuade ahoje. Sisë u'ovahuoröhego Iesuhu kö hijiovö'özjadire rovë'e jëve. Ëkö hesi jö bëhohuro Abel-are kö hesi bëhoho iosir-amiromo maeje. Abel anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu ae gö i'u mana bojami'iröhoho jio'i a'i Iesu anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu huë baejavuoromo sisë u'ovahuo'iröhohoje. Iae Iesuhu kö hijiovö'özjadire ë rovë'e jëve. Iae mabëhe rovë'e jëve.

Noehu avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

25 Ëhuni avoho mueberovore. God-hu jö bojamuijajoho nadi bijönimore. Sa'are hijade aehu God-are jö majëhijadoho Israel aribövioxhuro heromo bijönimë'ëro i'uoho bogo huotovahareje. Ëho ma-jianovo'i a'i ö'idöre hijaje aehu majahuijaje jö nomë heromo vuonugë'oho diehi diehi huruomo'ejo. **26** Urimë'i God-ro Sinai dahorure jöe jövamu ëhuro sa'aho hijiohijivadeje. Avevejö'oho huro mae majahuiromo uövuë'eje: Majae gemu röhu maho na sa'aho hijiovo'ejöjo. Röhu bogo sa'ahuremu hijiovo'i ö'idöhu'o sa'ahu'o hijiohijivo'ejöjo. **27** Majae gemu röhu maho hijiovo'ejö uövuade hesi bëhoho huhu avoho'amade bövioxho bise'oho hijiohijivoromo ujuoho va'iramu bogojio'amo'ë'e. Ëhi jio'iramu bogo hijiohijivoröhoho ma-ioro'iore gemu bibivoromo nami'ë'e.

28 God-hu böröme namiroromo muebejaje öri ari'oho bogo hijiohijivo varijënohoje. Ëho nosije. Ëhuni God-are örire huë mae ua'ejo. Mae uaromo huhu nimajëhi noro hesi ihoho bövie hö uehorovoromo avoho rajahi'lejo **29** è hesi bëhoho nosi Böröme God sisë vënehu bue'öjanovaje aho jië'ego.

13

God-hu nimorohoröhego noehu vae'iröhe mu hesi jöhoje.

1 Röhu Christian ö mueno'e göehu gö huë baerovaruje muoho ëho avoho ma'enore.

2 Ëhi'oromo ga'irarije ae gö jemesi amore i'e

ö'amu gavë'iroho uënövore: Nosi osaro ro raromohëjo. Urimoroho a mamiohuro gavare ae i'e rovamu uvareje: Ma-a maëremu rovaruëromo ajëmijareje. Röhu bogo aehu rueruomamu ajëmi'i aneraëro rueruomamu ajëmijareje. Ëhuni ae i'e ö'ego ajëmi'irarije muoho nadi rumonimore. ³ Iesuare jöëni savoji gagore raromarue ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu savoji gagore raromaruoho no'o gemu mae raromaruëromo ëhi huë vavaene baere. O vi'ehi baeruomaje ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu sino vi'ehi baejaruoho no'o gemu mae baejaruëromo jabesi jöëni huë vavaene baere.

⁴ Röhu masurovarue muoho ae aho'obëhe mae uehorovore. Baruohu'o vaborohu'o jemesi arijo'ëremu garorovore. Önö'e jijihë'oho o goho'amë'oho ëhuro God-ro i'ue mana bojëmi'ë'e.

⁵ O nadi moniohemu bae'i uehorovo'i a'i uvore: Noehu bövi bise'o baejaruoho iae eni höjo. Rabëni God-ro no uövuë'eje: Na bogo mae bogo ja vuororamiromo ramo va'ejöjo. ⁶ Ëhuni no biririvoromo uvo'ejöjo:

Badaro na ajemijaje höjo.

Ajemijajego na bogo juhuonivo'ejöjo.

Aho diehi'oromo na ijumevo'aruëjo.

⁷ Jemesi ekaresia a masijoho uehorovore God-are jö aevo'i majëhijaroho. Jabuhu avoho raromo jijihujuvo ma-mae vuovëvade jöho uehorovoromo jabuhu God mae uehorovarëhi jemë'o ëhi gemuoho God mae uehorovore.

⁸ Ëhesi bëhoho Iesu Keriso hu urimo jiadoho jaruvohu'o ijonöhu'o ëhi ma-gemuohemu jiemu

jio'ë'e. ⁹ Ëhuni aehu sareri'e jöe gö gö barueromo röjëhijë'iroho nadi ého uehorovoromo öri mare va'aruujoho vuonugo'i ione aho bu'öromo öri göröho va'ore. Noehu uvë'oho: God-ro hesi nimoromo ajamui'iramu nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'oho ého mahoje. A'i noehu uvë'oho: I i'iröhe jögoru rihicomë'ohuro éhuro nosi aru'ahoho biririvahuo'ajë uvë'oho ého bogo maehuje. I ijarue jögoru ejarue aribövioho bogo éhuro marëjëvajeje.

¹⁰ Nosi sisë mu'uvahuoröhego suvuoro maho God-are örire bojamijë'eje. Sisë mu'uröhe suvuoroho Jew rajo priest niögu javu hesi mu vaejaruoho bogo i'ë'ö. ¹¹ Jew rajo priest börömohuro mi köho baeromo God-hu jiaje osare è rumo va'oromo hesi örire suvuore bojaminövadeje sisëho mu'u'amoröhego. A'i mi maho bogo amoroho nugo'i a'i amore jioromo ujuoho va'o rori'o vëniro huonövadeje. ¹² Rori'o huonövadëhi aëro éhi Iesu bogo amoroho nugo'i a'i amo börömore jiamu rori'o bava'areje. Bava'amu vi'he baeromo guomadeje éhuro hesi kö maho rovego hesi aribövi nosi sisëho u'ovahuoröhego. ¹³ Iesu amore jiamu rori'o bava'amu guomë'ego éhuni no'o amo rajehu sisë'i uehorovarue bogo jabesi gemuoroho uehorovo'i a'i Iesuare jöéni i'ue baeromo hu'o gemuore riravo'ejo. ¹⁴ Rabëni ave sa'arocho noehu ioro'ioremu raromo'iröhe amoho bogojavue. A'i ijono jioröhe amohemu éhuremu uehorovö. Ëhuni amo rajehu sisë'i uehorovarue jabesi gemuoroho no bogo uehorovo'i Iesu'o riravo'ejo. ¹⁵ Hu'o riravoromo

mi suvuoroho bogo a'i Iesuare ihore God rajaahromo ëhuro suvuoroho hu bojaminövo'ejo. Ësuvuoro hesi bëhoho noehu hesi iho a hruoho majëhijë'oho ëho noro jö'o öge i va'ëne ëhi God-are örire suvuore bojamarueje. ¹⁶ O huë baerovoromo ajamirovarujoho nadi rumonimore. Ëhi jië'e mu vaejë'oho God-ro uvajeje: Jabumë ëhi ë'aruoho ëho mi suvuoro mabëhe bojemaruëjo.

¹⁷ Röhu ekaresia muebejëvarue aribövioho jabuhu jö bojëmijaruoho nadi aho'i maejëhore. Rabëni jabumë jemesi dë vövöbajo'oho muebejëharueje ijönö God-are örire majahromo uaruomoröhëni: Iae no jasi aribövioho ëhi ëhi muebejahare höjo. Jemëhu jabisi jö ejëhë'ohuro ëhuro jabumë bogo huë vavaenoho baeromo ëma muebejëvo'i jabisi dëho sasohëvo'iramu muebejëvo'ë'ö. O bogo ejëhë'oho jabu huë vavaene bae'ë'ö röhu ëma muebejëvo'ë'ö. Ëhuro jemë bogo marëjëvo'ë'e.

¹⁸ Röhu jemëro nosi jöëni parie vaenövore. Ëhesi bëhoho noehu uehorovaruoho majae ëhi mu maemu vae'i naguoromo ëhuro no dë sashavue. Ëhuni parie vaenövore. ¹⁹ Na nego avohe jemëro ëhi ë'ojöro ëhuro God-ro remö'øjego na jemesi örire ma-burëro ö'iro.

²⁰ Röhu na nege huë mae bojamuaje aho God-ro jemë ajëmego mae jëvojöro. Ëhesi bëhoho sheep muebejavuaje a böröme Bada Iesu God-ro ajamijamu guomoromo ri'øjadeje. God-hu Iesu ajamade hesi bëhoho Iesu köe rueromo guomamu ëhuro God-hu no ioro'ioremu muebejavuo'iröhe

jögoroho jiadeje. Ëhuni Iesu ajamamu ri'øjadeje.
21 Amo na nege God-ro jemë inömo maho mu
 maho aho'o ajämego huhu nimaje muoho vae
 avoho'irarijego o huro nosi dë vövöbajo'oho mae
 avohahuego noro mu mae vaejego huro göromo
 dë mae jioröhego. Huro Iesu Keriso-are jöeni ëhi
 ajamuijöro nege. Keriso-are ihoho ma-dö maro
 jiemu jio'ë'e. Iae mae.

Ijo tugoho'i jöhoje.

22 Aganomë naro ave jö harihoho jajivoromo
 bamëhe jemëro adahoromo dë vövöbajo'oho
 biririvo'irarijego. Jemëro nadi u'uvö'i ma-here.
 Jöho bogo ëgehuje. **23** Röhu ave jöho uë'ië'e jemëro
 he'irarijego. Nosi öho Timothy savoji gagore
 hijadoho jiovo nugö'øjë'eje. Hu burëro rovamu
 gavë'oho ëhuro na hu'o gemu mae ö'oromo
 gë'ejo. O hu bogo burëro rovë'iroho naro sivue
 ö'ejo.

24 Jemesi ekaresia a masijohu'o God-are aribövi
 ioro'iorohu'o jejëmijode höre. Italy sa'a rajo
 ekaresiaho jaburo jemesi örire jejëmijö.

25 God-ro ae aho'obëhe jemë huë baeromo
 ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

**God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini**

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa